

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SəS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 154 (5385) 26 avqust 2017-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Prezident İlham Əliyev "Buta Airways" aviasirkətinin Bakıya gətirilən ilk "Embraer 190" təyyarəsi ilə tanış olub

8

Ermenistan transmilli
terrorçuların
sığınacağına çevrilib

6

Ermenistanda
idmançılar hökumətin
onlara laqeyd münasibətindən
narazılıq edirlər

16

Ronaldo Avropanın
ən yaxşı futbolçusu
seçildi!

26 avqust 2017-ci il

Prezident İlham Əliyev "Buta Airways" aviaşirkətinin Bakıya gətirilən ilk "Embraer 190" təyyarəsi ilə tanış olub

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Fəzail Ağamalının "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd olunur ki, Azərbaycan Respublikasının ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə Fəzail Rəhim oğlu Ağamalı "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

Sankt-Peterburqa, eləcə də Gəncədən Moskvaya uçuşlar olacaq. Bütün istiqamətlər üzrə minimal tarif bir tərəfə 29 avro təşkil edir. "Buta Airways" tipik lou-koster sxemi üzrə fəaliyyət göstərir və baqajın daşınması, təyyarədə isti yeməklər, yer seçimi və digər xidmətlər əlavə ödəniş möqabilində təklif ediləcək.

Yaxın günlərdə şirkətin daha bir yeni "Embraer 190" təyyarəsinin Bakıya gətirilməsi nəzərdə tutulur. Ümumilikdə isə aviaşirkətin hava gəmiləri parkındaki "Embraer 190" təyyarələrinin sayı 8-ə çatdırılacaq. Bu layihənin icra edilməsi ölkə vətəndaşlarının daha ucuz qiymətə dünyanın müxtəlif şəhərlərinə səyahət etməsinə imkan yaratmaqla yanaşı, Azərbaycana tourist axınının artmasına da əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərəcək.

Avqustun 25-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin nəzdində yaradılan "Buta Airways" aviaşirkətinin Bakıya gətirilən ilk "Embraer 190" təyyarəsi ilə tanış olub.

Azərbaycanda turizmin inkişaf etdirilməsi dövlətin əsas prioritət sahələrindən biridir. Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə ölkədə turizm obyektlərinin yaradılması ilə yanaşı, nəqliyyat infrastrukturunun müasir seviyyədə yenidən qurulması istiqamətində də ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. "Buta Airways" aviaşirkətinin lou-kosterinin yaradılması da dövlətimizin başçı-

sının Nazirlər Kabinetinin iclasında aviaiblətlərin qiymətinin aşağı salınması ilə bağlı verdiyi müvafiq tapşırığına əsasən görülən işlərdəndir.

AZERTAC xəber verir ki, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin prezidenti Cahangir Əsgərov "Buta Airways" aviaşirkətinin yeni "Embraer 190" təyyarəsi barədə dövlətimizin başçısına məlumat

verdi. Bildirildi ki, ekonom sinif modifikasiyalı bu təyyarə 106 sərnişin tutumuna malikdir. "Buta Airways" ən çox tələb olunan istiqamətlərə uçuşlar yerine yetirəcək. Sentyabrın 1-dən etibarən Bakıdan Moskva, Kiyev, Antalya, Kazan, Mineralniye Vodi, Tbilisi və Tehrana, oktyabrın 29-dan isə tətbiq ediləcək qış uçuş cədvəlinin başlamasıyla Bakıdan İstanbula və

Nüfuzlu “Əl-Fəcr” qəzetiində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti haqqında geniş məqalə dərc edilib

Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinin geniş oxucu kütłasına malik gündəlik “Əl-Fəcr” qəzetiinin 24 avqust nömrəsinin bütöv bir səhifəsi Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti xanım Mehriban Əliyevaya həsr olunub. AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə Mehriban Əliyevanın dövlət xadimi və ictimai xadim kimi fəaliyyətindən, Azərbaycanda təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və idman sahələrinin inkişafında, xalqın mədəni irsinin qorunmasında, ölkəmizin dünyada müsbət imicinin möhkəmlənməsində böyük xidmətlərindən bəhs edilir, onun mədəniyyətlərə rasi dialoqun inkişafına verdiyi töhfələr qeyd olunur. AZƏRTAC yazını təqdim edir.

ta keçirilib. Roma şəhərində yerləşən Kapitoli muzeyində filosoflar zalının bərpası Fondun bu sahədə ən mühüm nailiyyətlərindən biri hesab edilir.

Bütün bunlarla yanaşı, dünyanın müxtəlif ölkələrində baş verən təbii fəlakətlərin qurbanları da Mehriban Əliyevanın diqqətindən kəndə qalmır. Təbii fəlakətlərdən əziyyət çekmiş Rumiyyaya və Haitiye Azərbaycanın birinci xanımının təşbbüsü ilə yardımçılar göstərilib, Pakistanda zələzələ nəticəsində tamamilə dağılmış qızlar məktə-

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva böyük qayıqlı göstərdiyi müxtəlif sahələrdə, xüsusən humanitar sahədə mühüm xidmətlərinə görə Azərbaycan xalqının dərin rəğbətini və sevgisini qazanıb. Mehriban Əliyeva yüksək əxlaqi, elmi və mədəni dəyərlərə malik ziyanlı bir ailədə doğulub və tərbiye alıb. Onun babası Mir Cəlal Paşaev Azərbaycanın görkəmli ədəbiyyat xadimi, tanınmış yazıçı idi. Valideynləri Mehriban Əliyevanın milli və mədəni şəxsiyyətinin formalaşmasında evezsiz rol oynayıblar. Atası Arif Paşaev 1996-ci ildən Milli Aviasiya Akademiyasının rektorudur, anası Aida İman-quliyeva mədəniyyət, dilçilik və şərqşünaslıq sahələrində tanınmış tədqiqatçı olub. Bütün bunlar Mehriban xanımıda şeire, musiqiye və incəsənətə böyük maraq və sevgi yaradıb. Birinci xanım insanların, xüsusən də qacqın və məcburi kökününlərin problemlərinin həllinə nail olub, onlar üçün fəravan yaşayışın temin olunmasına böyük rol oynayıb. Eyni zamanda, o, 2004-cü ildə təsis olunmuş və Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin adını daşıyan Fondun xətti ile cəmiyyətin müxtəlif sahələrinin inkişafına mühüm töhfələr verməkdədir. Mehriban xanım uşaqlar ve onların problemlərinin həllinə böyük diqqət və qayıqlı yanaşır, yeni məktəblərin, xəstəxanaların, müsəqiqi məktəblərinin, talassemiya-

merkezinin və xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar üçün yay düşərgələrinin yaradılmasına nail olub. O, uşaqlara göstərdiyi qayıqlı yanaşısı, ahhillara da xüsusi diqqət ayırrı.

Heydər Əliyev Fondu mədəniyyət sahəsində irimiqyaslı layihələr həyata keçirib, Azərbaycanın musiqi mədəniyyətinin, xüsusi mənsub olduğu xalqın milli musiqi növü olan muğamın təşviqində evezsiz xidmətlər göstərib, paytaxt Bakıda Muğam Mərkəzi inşə etdirib, muğam janrıñın bir çox ölkələrdə təbliğinə və təndilmasına nail olub. Fondu, eyni zamanda, dönya mədəniyyətinin ölkələrindən dəvət olunan tanınmış müsiqilərin iştirakı ilə musiqi festivaları və gecələri təşkil edərək, Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğinə evezsiz töhfələr verir. Yaradıldığı günden bəri Heydər Əliyev Fondu dönya mədəniyyətinin inkişafında, sivilizasiyalara rəsəd olur. 2015-ci ildə Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti seçildikdən sonra 2003-2004-cü illərdə ölkə beynəlxalq gimnastika yarışlarına ev sahibliyi edib.

Mehriban Əliyeva Azərbaycanda idman sahəsinin inkişafına dəxşusluq dəqiqət yetirir. O, 2015-ci ildə Azərbaycanın birinci Avropa Oyunlarına, həmçinin həmin il beşinci gimnastika üzrə beynəlxalq kubok yarışına uğurla ev sahibliyi etməsində böyük rol oynayıb. Mehriban xanım 2002-ci ildə Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti seçildikdən sonra 2003-2004-cü illərdə ölkə beynəlxalq gimnastika yarışlarına ev sahibliyi edib.

Mehriban Əliyeva birinci Avropa Oyunlarının müvəffəqiyətli keçirilməsində xüsusi fədakarlığı ilə seçilib, Azərbaycanın dünyada idman ölkəsi kimi tanıdılmasına töhfələr verib və bu səylər ölkənin Oyunlarda böyük uğur qazanması ilə nəticələnib.

Heydər Əliyev Fonduñun fəaliyyəti ölkənin müxtəlif inkişaf sahələrində, həmçinin idman, mədəniyyət, sehiyyə və təhsil sahələrində görüldüyü işlər 2015-ci il iyunun 29-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən yüksək qiymətləndirilib, Fondu prezidenti Mehriban Əliyeva “Heydər Əliyev” ordeni ilə təltif edilib.

Birinci Avropa Oyunları Mehriban xanımın uğurla təşkil etdiyi yeganə irimiqyaslı tədbir deyil. O, 2017-ci il mayın 12-dən 22-dək Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi IV İslam Həmşəriyyi Oyunlarının Təşkilat Komitesinin sədri olub, bu tədbirin de uğurla keçirilməsinə də mühüm xidmətlər göstərib.

Bundan başqa, “Eurovision” mahnı müsabiqəsinin Bakıda yüksək səviyyədə keçirilməsində də birinci xanımın səylərini qeyd etmək lazımdır. Bu yarışma döydən en uzun televiziya şousu, Avropa qıtəsində isə en mühüm musiqi tədbiri hesab olunur. Bu yarışmanın izləmək üçün döydən müxtəlif ölkələrindən Azərbaycana üz tutmuş çoxsaylı qonaqlar gördükli qonaqpərvərlikdən razılıqlarını ifadə edib və Azərbaycanın müxtəlif sahələrdə nail olduğu sürətli inkişafın şahidi olublar. Göstərdiyi səylərə görə Mehriban xanım Əliyeva bir çox ölkələrin və beynəlxalq təşkilatların, o cümlədən Fransanın “Şərəf Legionu Ordeni”, Pakistanın “Hilal-e Pakistan” ali

ordeni, Serbiya və Macarıstanın dövlət mükafatları, Rusiya Beynəlxalq Xeyriyyə Təşkilatının “Yaqtı xəz” mükafatı, Dünya Şəhiyyə Təşkilatı mükafatı, Avropa Olimpiya Komitəsinin ferqlişmə ordeni, beynəlxalq “Qızıl ürək” fəxri nişanı, Polşanın ali ferqlişmə ordeni, UNESCO-nun “Qızıl Motsart” medalı, Kanadanın “Dünyanın qızılıglılı” mükafatı, Küveytin fəxri diplomu ilə və digər yüksək orden və medallarla təltif olunub.

Heç şübhəsiz, qeyd olunanlar, eyni zamanda, Mehriban Əliyevanın malik olduğu yüksək insani keyfiyyətlər, ölkəsinin inkişafı istiqamətində göstərdiyi səylər, beynəlxalq humanitar yardım missiya-larına verdiyi töhfələr istər ölkə daxilində, istərsə də beynəlxalq miqyasda birinci xanımın yüksək imicinin formallaşmasına böyük təsir edib və onun en yüksək vezifəyə layıq görülməsinə yol açıb. Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2017-ci il 21 fevral tarixli Sərəncamı ilə Mehriban Əliyeva Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti təyin edilib və bu da ona böyük sevgi, hörmət və ehtiram hissleri bəsləyən Azərbaycan xalqı tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb.

Asya Hacizadə
AZƏRTAC-in xüsusi müxbiri
Abu-Dabi

26 avqust 2017-ci il

Ölkəmizin futbol tarixində yeni sahifə

İlham Əliyev: "Azərbaycan idmançısı, Azərbaycan vətəndaşı öz xalqına, dövlətinə bağlıdır, güclüdür, peşəkardır və ölkəmizi beynəlxalq müstəvidə ləyaqətlə təmsil edir"

Müasir dövrümüzde, bütün sahələrdə olduğu kimi, idmanın inkişafı dövlətimizin diqqət mərkəzindədir. Azərbaycanda idman sahəsində əldə olunan uğurlar, nailiyətlər, Azərbaycanın idman ölkəsi kimi dünya arenasında tanınması, məhz bu diqqət və qayğının təzahüründür. Azərbaycan müstəqilliyini əldə etdikdən sonra idmana ayrılan diqqət, idman infrastrukturunun yenidən qurulması, paytaxtimizda, eləcə də, bölgələrdə çoxlu sayda olimpiya bazalarının tikilib istifadəye verilməsi idmanın inkişafına təkan verməklə yanaşı, bu sahəyə olan maraqlı daha da artırıb. Müxtəlif idman növleri - güləş, futbol, intellektual oyunlar, şahmat və s. növ'lərdə Azərbaycan Avropanın və dünyanın diqqətindədir.

İdman herəkatında uğurların əldə edilməsi, beynəlxalq seviyyədə keçirilən yarışlarda Azərbaycan idmançıları tərəfindən dövlət bayrağımızın ucaldırılması, Dövlət Himmənin səsləndirilməsi, Azərbaycanın çox mötəbər beynəlxalq idman yarışlarına ev sahibliyi etməsi ölkə-

mizin dünya idmanı sahəsində yeri olduğunu bir daha sübut edir.

Özünün yüksəliş dövrünü yaşayan Azərbaycan Birinci Avropa Oyunlarına, IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına, "Formula-1" yarışlarına və onlarla belə dünya miqyaslı tədbirlərlə, idman yarışlarına ev sahibliyi edib və bu, davam etməkdədir. Təbii ki, bu tədbirlər təhlükəsizliyin, sabitliyin tam təmin olunduğu və əmən-amanlığın hökm sürdüyü məkanada baş tutur və idman yarışları ölkəmizdə ədalet prinsipi ilə keçirilir. Ölkəmizdə idman tədbirlərinin yüksək seviyyədə keçirilməsi və ədalətli şəkildə baş tutmasının nəticəsidir ki, Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev Ümumdünya Ədalətli Oyunlar Komissiyası tərəfindən, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva isə Avropa Ədalətli Oyunlar Komissiyası tərəfindən yüksək mükafatlara layıq görünlüb'lər.

Görülən işlər, idman sahəsinin dövlət tərəfindən qayğı ilə ehata olunması idmançılarımızın uğurlarına yeni-yeni uğurlar calayıb. Bu günlərdə isə "Qarabağ" futbol klubunun UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinə vəsiqə qazanması uğurların davamıdır. Qəlebə ilə Avropada 650-700 klub arasında "Qarabağ" ilk 32-liyə daxil olub. Bu, doğrudan da, böyük nailiyətdir. Bu nailiyəti Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyev ölkəmizdə idman tarixində yeni sehifəsinin açılması kimi qiymətləndirir.

BİZ DÖYÜŞ MEYDANLARINDA DA, İDMAN MEYDANÇALARINDA DA QƏLƏBƏLƏR QAZANIRIQ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinə yüksələn Ağdamın "Qara-

bağ" futbol klubunun heyeti ilə görüşü zamanı "bu gərgin mübarizəde bir daha göstərdiniz ki, Azərbaycan idmançısı, Azərbaycan vətəndaşı öz xalqına, dövlətinə bağlıdır, güclüdür, peşəkardır və ölkəmizdə beynəlxalq müstəvidə ləyaqətlə təmsil edir", - deyərək, qeyd olunan tarixi qəlebənin önemliliyinin hamımız üçün doğma və əziz olan "Qarabağ" komandasının qazandığın qeyd edib: "Qarabağ" komandası Qarabağın adını daşıyır. "Qarabağ" komandası işğal altında olan Ağdam şəhərini təmsil edir. Ona görə sizin qəlebənizin çox böyük əhəmiyyəti, mənəsi var. Bu, sadəcə olaraq, idman qəlebəsi deyil, bu, dövlətimizin, Azərbaycan gençliyinin, vətənpərvər insanların qəlebəsidir. Biz döyüş meydانlarında da, idman meydancalarında da qəlebələr qazanırıq... Siz də dünən Azərbaycan bayrağını futbol sahəsində yüksəklərə qaldırmışınız.

Əminəm ki, hər bir vətənpərvər Azərbaycan vətəndaşı və xaricdə yaşayan milyonlarla azərbaycanlı sizin qəlebənizə ürəkdən sevinirdi, fərxi edirdi ki, Azərbaycan komandası, xüsusilə, "Qarabağ" adını daşıyan komanda bu gün dünəninin, Avropanın ən güclü komandaları arasında yer tutub.

Qazanılan bu tarixi qəlebə Azərbaycanda futbolun inkişafından xəber verir. Bu gün dünyada milyonlarla tamaşaçı sevgisi qazanan futbol sahəsində Azərbaycan idmançılarının da yeri və çəkisi var. Bir əsrən artıq tarixi olan Azərbaycan futbolunun bu seviyyəyə yüksəlməsinə səbəb, əlbəttə ki, dövlət başçısının ayırdığı diqqətdir. Bu gün artıq ölkəmizdə yeni stadiolar yaradılıb. Tofiq Bəhramov adına stadion əsaslı təmir olunub, 70 minə qədər tamaşaçı tutan Bakı Olimpiya Stadionu inşa edilib. Müstəqillik dövrü Azərbaycan fut-

bolu üçün Avropa kuboklarında iştirak etmek imkanı yaradıb. Qişdə debüt edən klublarımız arasında "Neftçi" ilk xalı qazanmaqla tarixə düşüb. Futbol sahəsinə ayrılan diqqət və mövcud ənənə uğurla davam edir. Təbii ki, UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsinə yüksələn Ağdamın "Qarabağ" futbol klubunun qəlebəsi ölkəmizdə idmanın prioritet sahə kimi diqqət-də saxlanılmasından xəber verir. Ölkəmizin Avropa və dünya çempionatlarında, istərsə də Olimpiya Oyunlarında iştiraki və qəlebələrin əldə olunması həyata keçirilən dövlət idman siyasetindən qaynaqlanır.

"Qarabağ" futbol klubunun heyəti ilə görüşü zamanı Cənab İlham Əliyev əldə olunan qəlebələrə nəzər salarken, Bakıda keçirilmiş Birinci Avropa və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarında əldə olunan tarixi qəlebələri diqqətə çəkib. Avropa Oyunlarında ikinci, İslam Həmrəyliyi Oyunlarında isə birinci yerə layiq görülen Azərbaycan idmançılarının qəlebəsini gənc müstəqil dövlət üçün tarixi nailiyət olduğunu diqqətə çatdırıb: "Çox şadam və bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, ən məşhur, ən populyar idman növü olan futbol da Azərbaycanda inkişaf edir".

Avqustun 23-də qazanılan qəlebənin tesadüfi qəlebə olmadığını vurğulayan Cənab Prezident komandanın bu qəlebəyə doğru neçə ildir ki, gedildiyini, hem daxili çempionatda bir neçə dəfə çempion olduğunu, eləcə də, neçə il Avropa Liqasının qrup mərhələsində iştirak etdiyini vurğulayaraq, onlarla olan əvvəlki görüşünü də xatırlayıb: "O vaxt hakimin ədalətsizliyi ucbatından siz qəlebədən məhrum edilmişdiniz. Onu da xatırlayıram ki, - o vaxt da mən bunu qeyd etdim, ədalətsizliyə baxmayaraq, özünüzü çox ləyaqətə, təmkinlə aparmışınız və ədalət öz yerini tapdı. Siz bu gərgin, çox açıq, ədalətli mübarizədə səbüt etdiniz ki, Azərbaycan futbolu inkişaf edir və böyük qəlebələr qazana bilər. Ona görə sizin qəlebəniz təbiidir və ədalətlidir".

Reallıqlara söykənərək bildiririk ki, bu gün "Qarabağ" futbol klubu Avropanın aparıcı klubları ilə yarışır və bu yarışlar davamlıdır. "Qarabağ" klubunun qazandığı nailiyətdən sonra haqqında xarici ölkələrdə verilişlər yayımlanır və bu da, Azərbaycan Prezidentinin vurğuladığı kimi, ölkəmizdə təbliğində çox önemli hadisədir: "Yenə də bütün dünya görə ki, Qarabağ Azərbaycan torpağıdır. Yenə də görürər ki, baxmayaraq Ağdam şəhəri işğal altındadır, ancaq onun təmsilçiləri Avropanı fəth edirlər. Bu, yənə də göstərir ki, Azərbaycan xalqı bu işğalla heç vaxt barışmayacaq. Onu göstərir ki, biz öz torpağımızda yaşayırıq və hamımız arzu ilə yaşayırıq ki, torpaqlarımız işğaldan azad olunsun. Hər bir qəlebə, hər bir uğurumuz, istenilən sahədə uğurumuz o günü yaxınlaşdırır".

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Mehriban Əliyeva Azərbaycanda xeyriyyəçilik fəaliyyəti ilə bu sahədə sosial-fəlsəfi təməl yaradıb

Birinci vitse-prezident: "Müasir Azərbaycanda xeyriyyəçilik institutunun inkişaf perspektivləri, ilk növbədə, ölkəmizin gələcək iqtisadi inkişafı, sosiomədəni modernlaşması, vətəndaş cəmiyyətinin möhkəmlənməsi və cəmiyyətimizin mənəvi tərəqqisi ilə bağlıdır"

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun ve İSESKO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycanda təhsilin, mədəniyyətin, səhiyyənin, idmanın inkişafı, ölkəmizle bağlı həqiqətlərin dünyada təbliği, xalqımızın maddi-mənəvi dəyərlərinin dirçəldilməsi, onların qorunub-saxlanılması, dünya xalqlarının mədəniyyətlərinə integrasiyası istiqamətində böyük işlər görür. Əlbəttə ki, Mehriban xanım Əliyevanın gördüyü işlər tekce Azərbaycanda deyil, dünya miqyasında da yaxından izlenilir ve yüksək qiymətləndirilir.

Bu baxımdan, Mehriban xanım Əliyeva 2004-cü il avqustun 13-də Azərbaycanın şifahi xalq ədəbiyyatının ve musiqi irlisinin qorunub-saxlanılması və inkişaf etdirilməsi sahəsindəki fəaliyyətinə görə YUNESKO-nun Xoşməramlı Səfiri adına, 2005-ci il iyunun 9-da icimai, messenatlıq və xeyriyyəçilik fəaliyyətinə, həmcinin, təhsil və mədəniyyət müəssisələrinin dəsteklənməsinə, Rusiya və Azərbaycan xalqları arasında dostluğun möhkəmlənməsinə sanballı töhfələrinə görə Rusyanın "Yüzilliin messenatları" Beynəlxalq Xeyriyyə Fondu "Yaqt Xaq" ordeninə, sivilizasiyalarası dialoq da daxil olmaqla, müxtəlif sahələrdə genişmiyəsi və fədakar fəaliyyətinə, qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara diqqətinə, onların yaşayış şəraitinin yaxşılaşmasına, təhsilə, həmcinin, islam aləmindən görülen işləre böyük destəyinə görə, 2006-cı il noyabrın 24-de İSESKO-nun Xoşməramlı Səfiri adına, 2007-ci ildə bəşəriyyətin ali ideyalarına xidmetde qazandığı görkəmli nailiyyətlərə görə "Qızıl ürək" Beynəlxalq mükafatına, 2009-cu ildə Azərbaycanın icimai-siyasi və mədəni həyatında səmərəli fəaliyyətinə görə "Heydər Əliyev Mükafatı"na, həmcinin, iki mötəbər mükafata - Fransa dövlətinin "Şərəf Legionu" ordeninə və YUNESKO-nun "Qızıl Motsart" medalına, eyni zamanda, islam mədəni irlisinin dünyada geniş təbliği, Azərbaycanda və ölkə hüdüdləri xaricində nəcib xeyriyyə fəaliyyəti, təhsilə, tibbə verdiyi böyük töhfələrə görə, Küveyt Dövlətinin Fəxri diplomuna layiq görürlüb. Bir çox filosoflar da, məhz formalaşdırılmışlar etik görüşlərində ən çox xeyrəxalqlığın, xeyriyyəçiliyin məhiyyətini açmağa çalışıblar. Zərdüştün əxlaqi kodeks kimi ortaya qoyduğu "xoş fikir, xoş söz, xeyrəxah əməl" formulü, məhz o dövründə başlayan xeyriyyəçilik məfhumunun fundamentini təşkil edir. Sokrat da qeyd edib ki, xeyriyyəçilik esl nəcib, alicənab insanlara aiddir. O, xeyrəxalığı əxlaq normaları, qanunlar kimi əbədi və dəyişməz hesab edirdi: "Xeyrəxalığı dərk etmək əxlaqi kamilliye, xeyrəxalıqla nail olmağa hazırlıqdır".

Aristotel də qeyd edirdi ki, dövlət vətəndaşlarından xeyrəxalıq tələb etməlidir. Çünki həmin amil bu və ya digər formada cəmiyyətin maddi və mənəvi væziyyətini yüksəltməyə kömək edir. O, xeyrəxalığı 2 qrupa böldür:

- Birinci qrupu danoetik xeyrəxalıq təşkil edir. Yəni bu qrup xeyriyyəçilər, ilk növbədə, intellektual, eqli əməkələr məşğul olaraq öyrənməyə, həyatı dərk etməyə nail olurlar.

- İkinci qrup xeyriyyəçilik isə etik xeyrəxalıqdır. Aristotel bu qrup xeyriyyəçiliyi insan xarakteri ilə əlaqələndirərək, yazdı ki, insanlar belə xeyrəxalıqla vərdiş nəticəsində sahib olub: "Bu keyfiyyətlərə sahib olmuş insanlar isə "hamının yaxşı yaşamasını" istədiyi üçün bütün real imkanlarından istifade

edir".

Göründüyü kimi, xeyriyyəçiliyin fəlsəfi bazasının olması, bu fəaliyyətin bir institut kimi nəzərdən keçirilməsini zəruri şərt kimi ortaya qoyur. Amma xeyriyyəçilik fəaliyyətinin institut kimi formalasdırılması üçün, ilk növbədə, cəmiyyətdə xeyriyyəçiliyə və könüllülükə stimul yaranan icimai şəraitin bərəqərə edilməsi vacibdir.

Qeyd edək ki, şəfqət, başqasının halına yanmaq, xeyrəxah işlər görmək, qonaqpərvərlik və səxavət kimi keyfiyyətlər həmişə Azərbaycan xalqının ən mühüm həyatı dəyərləri olub və bu gün də olmaqdadır. XIX əsrin sonu, XX əsrin evvəllərində bu tarixi-mədəni və mənəvi təməl üzərində Azərbaycanda filantropiyanın bir növü olan mesenatlıq geniş vüsət almışdır. Olduqca qənaətcil sahibkarlar kimi tanınmış insanlar cəmiyyətin rifahi naminə - mərəif və təhsilə, mədəniyyət və incəsənətin inkişafına, mülki tikinti işlərinə külli miqdarda vəsait sərf etmişdilər. Azərbaycanın xeyriyyəçilik institutunun formalasdırılması istiqamətində qadın xeyriyyə cəmiyyətləri də böyük işlər görmüşdü. Bu sıraya Gövhər xanım Qacar, Həmimdə xanım Cavanşir, Nigar xanım Şıxlinskaya və başqalarının yaratdığı qadın xeyriyyə cəmiyyətlərini aid etmək olar. Təessüflər olsun ki, sovet dövründə xalqımızın malik olduğu qədim xeyriyyəçilik ənənələri itib getmişdi. Məlum ideoloji və sosial-siyasi səbəblər üzündən heqiqi xeyriyyəçilik fəaliyyətinin əhatə dairəsi son dərəcə məhdudlaşdırılmış, praktik olaraq, yalnız məisətdə kömək formasında qalmışdı.

Mehriban xanım Əliyeva xeyriyyəçilik fəaliyyəti ilə Azərbaycanda bu sahədə sosi-

al-fəlsəfi təməl yaratmaqla yanaşı, gələcək nəsillərə nəcib bir yolu əsas konturlarını göstərməsi olur. Mehriban xanım Əliyeva müsahibələrinin birində qeyd edib ki, müasir Azərbaycanda xeyriyyəçilik institutunun inkişaf perspektivləri, ilk növbədə, ölkəmizin gələcək iqtisadi inkişafı, sosiomədəni modernləşmesi, vətəndaş cəmiyyətinin möhkəmlənməsi və cəmiyyətimizin mənəvi tərəqqisi ilə bağlıdır: "Çünki bu amiller bir-birile bağlıdır və bütövlükdə, xeyriyyəçilik sahəsində deyisikliklər tələb edən, eyni zamanda, bunun üçün zəruri imkanlar yaranan prinsipcə yeni mühit formalasdırır. Şübhəsiz, iqtisadiyyatın inkişaf etdikcə, vətəndaşlarımızın maddi rifahi yüksəldikcə, əhalinin sosial müdafiəsi və dəstəklənməsi tədbirləri gücləndikcə, xeyriyyəçiliyin strukturunda əhalinin imkanlı təbəqəsinə birbaşa maddi yardımın xüsusi çəkisinin azalması labüddür. Buna müvafiq olaraq, xeyriyyəçilik resursları getdikcə dərəcədən başqa icimai ehtiyaclarla - mədəniyyətin, elmin, təhsilin, səhiyyənin, idmanın inkişafına, təbii mühitin qorunmasına və yaxşılaşdırılmasına, digər oxşar sahələrə yönələcəkdir. Azərbaycan cəmiyyətinin sosiomədəni transformasiyası xeyriyyəçilərin öz fəaliyyətlərində "ənənəvi" cəmiyyət üçün daha çox seciyyəvi olan adət və ənənələri deyil, səmərəlilik, praqmatizm, icimai faydalılıq mülahizələrini və özlərinin üstünlük verdikləri məqamları rəhbər tutacaqlarına getirib çıxarácaq".

Bu gün Azərbaycanda Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə xeyriyyəçilik sektorunun köhnə filantropiyaya xas olan paterkallizm ruhundan azad olunması və onun müteşəkkil, ölkə miqyasında konsolidasiya edil-

mış, öz standartları, infrastruktur və texnologiyaları olan müasir "sənayeye" çevrilmesini müşahide edirik. Bununla yanaşı, gencərin xeyrəxalıq, həssaslıq, cəmiyyətin rifahi naminə xidmət etməye hazırlıq ruhunda təbiye edilməsi filantropiyanın mənəvi-mədəni bazasının formalasmasına böyük töhfə verə bilər. Buna isə, ilk növbədə, cəmiyyətin gənc nəsəlinin praktik xeyriyyəçilik və könüllü icimai-faydalı işlərə geniş cəlb edilməsi yolu ilə nail olmaq mümkündür. Bu işdə, həmcinin, ailə və məktəb təbiyəsının düzgün qurulması da son dərəcə mühüm rol oynayır. Bir söyle, xeyriyyəçilik gərgin və məsuliyyətli fəaliyyət deməkdir. Məhz buna usaq vaxtlarından vərdiş etmək lazımdır.

Göründüyü kimi, bu gün ölkəmizdə fərdi və korporativ filantropiya ilə yanaşı, xeyriyyəçilik sisteminin bir sosial institut kimi iş mexanizmində xüsusi imkanları və məxsusi yeri olan müteşəkkil vətəndaş xeyriyyəçilik sektorunu formalaslaşdır və o, gələcək perspektivlərdə daha da möhkəmlənəcək. Təbii cəmiyyətin demokratikləşməsi və humanistləşməsi yolu ilə irəlilədikcə, ölkəmizdə xeyriyyəçiliyin tərəqqisi yolundakı mənəvi-əxlaqi mənələr də aradan qalxacaq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev çıxışları zamanı sahibkarların sosial təşəbbüs lərə dəha da feal qoşulmalarının vacibliyini də öne çəkir: "Artıq bunu etmək üçün imkanlar vardır. Beş il bundan evvel bəlkə də bunu tələb etmək düzgün olmazdı. Ancaq bu gün Azərbaycanda çox böyük, regional, yeni transmilli məhiyyət daşıyan şirkətlər vardır. Onların böyük dövriyyələri, böyük kapitalı vardır. Mən bunu ancaq alqışlayıram. Yəni biznesin, sahibkarlığın sosial məsələlərin həllində də iştirakı, hesab edirəm ki, həm iş adamlarına mənəvi bir qida verəcək, həm də ölkəmizdə inkişafına səbəb olacaq. Bu proseslər gedir və xüsusile, bölgelərdə sahibkarlar öz maliyyə resurslarını məktəblərin tikintisi sahəsində işə salırlar. Mən istərdim ki, bu işlər başqa sahələrdə də, əlbette ki, imkan daxilində görüsün. Bu işlər, əlbette ki, məcburi xarakter daşıya bilməz. Ancaq mən hesab edirəm ki, imkanlı firmalar, şirkətlər, iş adamları ağır vəziyyətdə yasaşanlara el uzatsalar yaxşı olar".

Düzdür, bəzən könüllü olaraq, həyata keçirilən xeyriyyəçilik fəaliyyətləri sərf reklam xarakteri daşılığı üçün cəmiyyət tərəfindən birmənalı şəkildə qəbul edilmir. Çünkü bu xeyriyyəçiliyi edən subyektlər hansısa məqsədi güddiyündən, onların bu işi davamlı xarakter daşımir və çox məhdud olur. Amma dövlət istəyir ki, bu gün imkanı geniş olan biznes subyektləri həm maddi, həm də müteşəkkil istiqamətli xeyriyyə tədbirləri həyata keçirsinlər. Bununla da, dövlətin sosial siyasetinə müyyəyen mənada kömək etmiş olsunlar. Ümumiyyətə, imkanı olan biznes subyektləri cəmiyyətdə maddiyyatla bağlı bir çox problemlərin həllinə yardım etmələri birbaşa dövlət siyasetinə xidmət, yardım kimi dəyərləndirilir. Buna görə də, xeyriyyəçilik Azərbaycanda geniş miqyas almalıdır ki, cəmiyyətizdə sosial qeyri-bərabərliyi hiss edən bir insan belə qalması.

Son olaraq qeyd edək ki, xeyriyyəçilik insanı münasibətlərin son dərəcə incə, nəzakətli, həssas sahəsidir və fəaliyyətin bütün iştirakçılarından - xeyriyyəçilərin özlərindən, bu fəaliyyətdən bəhrələnənlərdən və ya vəsiyyətçilərdən ümuməbəşəri əxlaq, etika və nəzakət normalarına dönmədən riayət olunmasını tələb edir.

"Ses" Analitik Qrupu

Ermənistan Hoaqlandın vurğuladığı prinsiplərin yeni olmadığını etiraf edirsə, onda artıq substantiv danişıqlara başlamaq lazımdır

Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Elmar Memmedyarov ATƏT-in Minsk qrupunun ABŞ-dan olan hemsedr Riçard Hoaqlandın son açıqlaması ile bağlı AZƏRTAC-a məxsusi müsahibə verib. Müsahibəni teqdim edirik.

-ATƏT-in Minsk qrupunun ABŞ-dan olan hemsedr Riçard Hoaqlandın açıqlaması Ermənistanın siyasi rəhbərliyində sanki ciddi təşviş və narahatlığa səbəb olub. Müxtəlif səviyyələrdə ziddiyəti və biri digərini inkar edən bəyanatlar verilir. Ermənistən rəsmiləri bu prinsipə-

rin yeni olmadığını bildirir. Ümumiyyətə, R.Hoaqlandın açıqlaması və danişıqlar prosesi barədə nə deyərdiniz?

-ATƏT-in Minsk qrupunun hemsedr ölkələrinin dövlət başçılarının Akvil, Muskoka və Los-

Kabos bəyanatlarında Helsinki Yekun Akti əsasında münaqişənin mərhələli həllinin əsas elementləri öz ekşini tapıb. Bu elementlər de yenilənmiş Madrid prinsiplərin fundamental əsasını təşkil edir. ABŞ-dan olan hemsedr Riçard Hoaqland tərefindən de bu prinsiplər bir daha vurğulandı. Biri digərini tamamlayan bu prinsiplərin ardıcılığında ilkin addım Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionu ətrafındakı işğal olunmuş ərazilərindən Ermənistan qoşunlarının çıxarılmasıdır. İşğal faktının aradan qaldırılması ilə məcburi köçkünlərin öz doğma

torpaqlarına geri qayıtması və zəruri təhlükəsizlik tədbirlərinin həyata keçirilməsi təmin olunmalıdır. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Ermənistan münaqişə ilə əlaqədar BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinin tələblərini də yerinə yetirmir.

Ermənistan tərefi bu prinsiplərin yeni olmadığını ve onları qəbul etdiyini etiraf edirsə, onda artıq təfərrüatları müzakirə etmek üçün substantiv danişıqlara başlamaq lazımdır. Münaqişənin həlli ilə yaranacaq əməkdaşlıq imkanlarından erməni xalqı faydalana bileyəcək. Azərbaycan tərefi dəfələrlə bəyan edib ki, hemsedr ölkələrin dövlət başçıları seviyyəsində qəbuledilməz hesab olunan status-kvonun dəyişdirilməsi, münaqişənin tezliklə həlli və regionda davamlı sülhün təmin olunması üçün ciddi danişıqlara həzirdir.

Ermənistanda idmançılar hökumətin onlara laqeyd münasibətindən narazılıq edirlər

Ermənistən iri şəhərlərindən olan Gümrünün olimpiya mərkəzinin heyəti ölkənin idman Nazirliyindən narazılıq edir. AZƏRTAC xəber verir ki, idmançılar çalışdıqları kompleksin qəza vəziyyətində olduğunu bildirirlər. Ona görə de valideynlər bir müddət sonra uşaqlarını buraya göndərməkdən imtina etmək qərarına gəliblər. Mesələ ilə bağlı aidiyəti dövlət qurumlarına dəfələrlə müraciət olunsa da, problem həllini tapırm. Onlara idman Nazirliyinin büdcəsində əsaslı təmir üçün vəsaitin çatışmadığı cavabı verilir.

Nazirliyin gənclərlə iş şöbəsinin müdürü Qraçya Rostocyan jurnalistlərə olimpiya kompleksinin yaxşı vəziyyətdə olduğunu deyib. Bu fikir de kollektivi qəzəbləndirib. Mərkəzdən bildirilir ki, iki il əvvəl mərkəzin yenidən qurulması üçün xaricdən göndərilən iki milyon dram vəsait mənimsənilib.

Ermənistanda müxtəlif idman növləri üzrə baş məşqçilər də hökumətin ölkə idmani-

na laqeyd münasibətindən gileyənlərlər. Idmançılar bu cür şərtlər altında çalışma bilmədiklərini deyirlər. Qeyd edilir ki, bütün idman kompleksləri sovet dövründə qalmadır və əksəriyyəti də istismara yararsız olduğu üçün bağlanıb.

Hüseyin Bağırov Yardımlı rayonunda vətəndaşları qəbul edəcək

Ekoloji və Təbii Sərvətlər naziri Hüseyin Bağırov sentyabrın 8-də Yardımlı, Lənkəran, Astara, Masallı və Lerik rayonlarında yaşayan vətəndaşları qəbul edəcək. Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş saat 10:00-da Yardımlı şəhərində yerləşən Heydər Əliyev Mərkəzində keçiriləcək. Qəbulu gəlmək istəyən vətəndaşlardan qeydiyyatdan keçmək üçün info@eco.gov.az və ecologya.nazirliyi@eco.gov.az elektron poçt ünvanları, Ekoloji və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin 168 sayılı "Qaynar xətt"i, həmçinin 1 sayılı erazi Ekoloji və Təbii Sərvətlər Şöbəsi ilə əlaqə saxlamaları (ünvan: Lənkəran şəhəri, Fizuli küçəsi 75, əlaqə telefonları: 012-585-50-73, 050-275-37-75, 050-369-20-77) xahiş olunur.

Fövqəladə hallar naziri Sabirabadda vətəndaşları qəbul edib

Avgustun 25-de Azərbaycan Respublikasının fövqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov Sabirabad şəhərində Saatlı, İmişli, Hacıqabul və Sabirabad rayonlarının sakinlərinin, həmçinin həmin rayonlarda məskunlaşmış məcburi köçkünlərin qəbulunu keçirib.

AZƏRTAC xəber verir ki, fövqəladə hallar naziri tərefindən qəbul edilən 14 vətəndaşın müraciətlərinin bir çoxu yerindəcə həllini tapıb. Bir sıra məsələlərlə bağlı qanunvericiliyə uyğun dərhal zəruri tədbirlərin görülməsi barədə aidiyəti strukturların rəhbərlərinə tapşırıqlar verilib. Bundan başqa, kadr məsələləri ilə bağlı 63, digər

məsələlərlə bağlı müraciət etmiş 43 vətəndaş nazir müavinləri və nazirliyin müvafiq baş idarə və qurum rəhbərliyi tərefindən qəbul olunub.

Azərbaycan ilə Britaniya arasında parlamentlararası əlaqələrin genişləndirilməsi məsələləri müzakirə edilib

Azərbaycanın Pakistandaki səfiri Əli Əlizadə bu ölkədə səfərda olan Britaniya parlamentinin deputatları Yasmin Qureshi, Graham Jons, Faisal Reşid və Məhəmməd Yasin ilə görüşüş. Parlamentarilər Azərbaycan səfiri ilə ziyarət etmələrindən məmənunluğunu bildirən Əli Əlizadə ölkəmizin Britaniya ilə mövcud olan dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrindən səhəbet açıb. Bildirib ki, bu əlaqələrə parlamentlararası münasibətlərin xüsusi rolu var. Səfir parlamentarilərə dostluq qrupunun fəaliyyətinin və tərkibinin daha da genişləndirilməsinin önemini vurğulayıb.

Britaniya ilə olduğu kimi, Azərbaycana yaxın dost və qardaş ölkə Pakistan ilə ölkəmizin xüsusi münasibətlərinin olduğunu bildirən səfir Ə. Əlizadə hər iki ölkənin rəhbərlərinin müsbət töhfələri ilə inkişaf edən Azərbaycan-Pakistan əlaqələri haqqında da məlumat verib. Pakistanın Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsində Azərbaycanın ədaletli mövqeyini daim dəstəkləyini, işğalçı Ermənistəni bir dövlət kimi tanımadığını qeyd edib. Səfir parlamentarilərə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi, eləcədə Ermənistən davam eden təcavüzkar siyaseti haqqında danışır. Dağlıq Qarabağ kimi, Kəşmir münaqişəsinin də həllinin regionda sülh və sabitliyinin bərpə olunmasına müsbət töhfə verəcəyini, BMT Tehlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin həyata keçirilməsinin zəruri olduğunu bildiren Ə. Əlizadə, beynəlxalq ictimaiyyətin təcavüzkar Ermənistənə təzyiq göstərməsi zəruriliyini vurğulayıb.

Parlamentarilər Birləşmiş Krallığın və Pakistanın Azərbaycan ilə olan səmərəli əməkdaşlığından məmənunluqlarını ifadə edib, bu əlaqələrin, xüsusən parlamentlərə münasibətlərin, dostluq qruplarının fəaliyyətinin daha da fəallaşdırılmasının önemini vurğulayıblar. Onlar mümkün olan ilk fərsetdə Azərbaycana səfər edəcəklərini də bildiriblər.

Bəhruz Quliyev: "Dünyanın diqqəti Azərbaycana tərəf yönələcək"

"Fürsətdən istifadə edərək, bütün Azərbaycan xalqını təbrik edirəm. Çünkü bu qələbə yalnız futbolsevərlərin qələbəsi deyil. Eyni zamanda, Azərbaycanı sevən, ölkəmizdən kənarda yaşayan insanları da qələbə münasibəti ilə təbrik edirəm". Bunu "SƏS" Media Qrupunun baş direktoru Bəhruz Quliyev UEFA-nın Çempionlar Liqası seçmə mərhələsində Ağdamın "Qarabağ" klubunun Danimarkanın "Kopenhagen" klubunu kənarlaşdıraraq, tarix yazmasına münasibəti bildirərkən deyib.

karlığı ile seçilir. Nəzərəalsaq ki, öten dəfə "Qarabağ" İtaliyanın "Inter" klubu ilə görüşündə hakim səhvine görə kənarda qalmışdı, artıq bu il ortaya qoyulan ezmakarlıq edaletin bərqərar olmasına zəmin yaratdı. Daha bir məqam da budur ki, 700-ə qədər klubun arasından seçilərək, Avropanın mötəbər yarışmasında oynayacaq 32 klubdan biri olasan. Məhz bu da peşəkarlığın göstəricisi olaraq qiymətləndirilməlidir. Artıq Avropanın 3 nüfuzlu klubu Bakıya gələcək. Onların təmsil olunduqları ölkələrin azarkeşlərinin de diqqətləri Azərbaycana tərəf yönələcək. Artıq dünya mətbuatı Azərbaycanın "Qarabağ" futbol klubu barədə yazır, eyni zamanda Azərbaycanda idman sahəsində elədə edilən nailiyyətlər barədə fikirlər yer alırdı.

Diger tərəfdən, 2015-ci ildə ölkəmizdə keçirilən Avropanın Oyunlarında Azərbaycan komanda hesabına görə ikinci yere çıxdı. 2017-ci ildə keçirilən İsləm Həmrəyliyi Oyunlarında isə Azərbaycan komanda hesabında birinci yeri elə etdi. Rioda keçirilən Olimpiya Oyunlarında Azərbaycan idmançıları dünya ölkələri sıralamasında 18 medalla 14-cü oldu. Bu, böyük nəticə idi və növbəti yarışlarda həmin nəticələrin artacağına kimse şübhə etmir.

"Lakin bir faktı da deyim ki, diger idman sahələrində fərqli olaraq, komanda tərkibli idman növlerində, xüsusilə futbolda biz, həmin qələbeləri müşahidə edə bilmirdik"-deyə qeyd edən media qrupunun başçısına görə, ancaq son illərdə aparılan düzgün idman siyaseti nəticəsində, eləcə de ayrıca olaraq futbol siyasetində qazanılan uğur dünyının diqqətini bize tərəf yönəltmiş oldu: "Komanda oyunu Azərbaycanda reallaşdı, futbolumuz yeni mərhələyə qədəm qoydu. Futbolcularımız tarix yazdı. Çünkü "Qarabağ" klubu Ağdamın təmsilçisidir, klubun adından da görünür ki, burada bir vətənpərvərlik ruhu mövcuddur. Orada oynayan oyunçular da etiraf etdilər ki, məhz bu amile görə hər bir oyuna daha məsuliyyət yanaşırlar. Onlar anlayırlar ki, üzərilərində ikiqat məsuliyyət var. Ona görə də "Qarabağ" futbol klubu öz ezm-

Rövşən
NURƏDDİNOĞLU

Kənd təsərrüfatı naziri Şəmkirdə vətəndaşları qəbul edib

Prezident İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgelərdə vətəndaşların qəbulunu keçirir, onların müxtəlif məsələlərlə bağlı müraciətlərinin, ərizə və şikayətlərinin həll olunması üçün tədbirlər görülür. AZƏRTAC xəber verir ki, kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədov avqustun 25-də Şəmkir Rayon Kənd Təsərrüfatı idarəsinin inzibati binasında Şəmkir, Gədəbəy, Tovuz, Ağstafa və Qazax rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Qəbuldan əvvəl nazir Heydər Əsədov və Şəmkir Rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Alipaşa Məmmədov ümummilli lider Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzi meydənindəki abidəni ziyarət edib, öününe tərçəklər qoyub. H.Əsədov Şəmkir Rayon Kənd Təsərrüfatı idarəsinin inzibati binası, həmçinin Dövlət Fitosanitar və Baytarlıq Nəzarəti Xidmətləri üçün yaradılan şəraitə təliq olub. Bildirilib ki, burada yaradılan şərait rayonda aqrar sahə ilə bağlı problemlərin həlli töhfə verəcək. Nazirliyin idarə və tabeli qurumlarının rəhbərlərinin də iştirakı ilə keçirilən qəbulda 30-dan çox vətəndaşın müraciətinə baxılıb. Qəbulu gələn vətəndaşlar əsasən subsidiya, torpaqdan istifadə və texnikalarla təminat, ixtisasa uyğun işə qəbul və digər məsələlərlə bağlı müraciətlər ediblər. H.Əsədov vətəndaşların müraciətlərini, şikayət və təkliflərini dinləyərək, hərəkəflə öyrənilməsi və qanunvericiliyə uyğun tədbirlərin görülməsi üçün nazirliyin müvafiq strukturlarının rəhbərlərinə tapşırıqlar verib.

Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində həllini tapıb, qaldırılan digər məsələlər araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb. Nazirliyin fəaliyyət dairəsinə aid olmayan müraciətlər isə müvafiq qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyata alınıb. Qəbulu gələn vətəndaşlar göstərilən diqqət və qayğıya, kənd təsərrüfatı sahəsində mövcud problemlərin mütemadi olaraq həll edilməsinə görə Prezident İlham Əliyevə minnetdarlıqlarını bildiriblər.

Kənd təsərrüfatı naziri Şəmkir şəhərində "Aqrolizing" ASC-dən kənd təsərrüfatı

texnikalarını lizinqe götürən hüquqi və fiziki şəxslər də görüşüb. Tədbirdə Şəmkir, Tovuz, Goranboy, Qazax, Samux, Gədəbəy, Gəncə, Yevlax rayonlarından olan 90 istifadəçiyə lizinq yolu ile verilmiş ümumiyyətdə 2 milyon 463 min 451 manat məbləğində 148 ədəd müxtəlif kənd təsərrüfatı texnikasına 967 min 369 manat məbləğində güzəşt tətbiq edilib. Xüsusi Komissiyanın qə-

rarına əsasən tətbiq olunan güzəşt əsasında istifadəçilər yenidən lizinq müqavilələri bağlanılıb, o cümlədən güzəşt tətbiq edildikdən sonra 19 ədəd müxtəlif kənd təsərrüfatı texnikası istifadəçilərin mülikiyətinə verilmiş və Baş Dövlət Texniki Nəzarət Müfəttişliyinin rayonlar üzrə bölmələrində qeydiyyata alınıb. Müvafiq sənədlər vətəndaşlara təqdim edilib. Eyni zamanda, "Aqrolizing" ASC əməkdaşları lizinq yolu ilə elde etdikləri kənd təsərrüfatı texnikalarının ilkin dəyərinin 20 faizini ödəmiş istifadəçilərden güzəşt üçün elektron ərizələri qəbul ediblər.

İndiyədək 7860 elektron müraciət üzrə "Aqrolizing" ASC-dən lizinqe götürülmüş 19339 ədəd müxtəlif kənd təsərrüfatı texnikasına ümumiyyətdə 155 milyon 366 min 837 manat məbləğində güzəşt tətbiq edilib.

Baş Dövlət Texniki Nəzarət Müfəttişliyinin "Şəyyar Xidmət" Qrupu traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrini idarə etmək üçün sürücülük vəsiqəsinin dəyişdirilməsi, texnikaların dövlət qeydiyyatına alınması və traktor və digər mexaniki nəqliyyat vasitələrinə dövlet texniki baxışının keçirilməsi tədbirini bu gün Şəmkir rayonunda təşkil edib. Bu məqsədlə Şəmkir, Qazax, Gədəbəy, Ağstafa və Tovuz rayonlarının mexanizatorları Şəmkir rayon Kənd Təsərrüfatı idarəsinin inzibati binasına dəvet ediliblər. Nəqliyyat vasitələrinin texniki baxışı zamanı tütüye operativ nəzarət portativ cihazı, mexaniki nəqliyyat vasitələrinin sükan idarəetməsinin boşluğunun ölçü cihazı, yolda sınaama metodu ilə tormoz sisteminin effektivliyinin ölçü cihazı kimi müasir cihazlardan istifadə edilib.

Həmçinin nəqliyyat vasitələrinin mülkiyyətçilərinə müəyyən edilmiş müddətə dövlet qeydiyyatına alınmadığı və texniki baxışından keçmədiyi təqdirdə Azərbaycan Respublikasının "İnzibati Xətalar Məcəlləsi"nin 340.1-ci maddəsinə əsasən "fiziki şəxslərin əlli manat məbləğində, vəzifəli şəxslərin yüz manat məbləğində, hüquqi şəxslərin üç yüz manat məbləğində cərimə edilməsi" izah edilib. Ümumiyyətdə tədbir çərçivəsində 90 mexanizatorun vəsiqəsi dəyişdirilər.

Ermənistən transmilli terrorçuların siğınacağına çevrilib

Yayın əvvəlində Parisin yaxınlığında Kretey şəhərində yerli müsəlman icmasına qarşı terror aktı törədilib - sürücü avtomobili məscid qarşısında dayanan adamların üzərinə sürməyə cəhd göstərib. Xoşbəxtlikdən, hadisə zamanı ölen olmayıb, avtomobil divara çırıldıqından polis sürücünü yaxalaya bilib. Hadisədən artıq 2 aydan artıq vaxt keçsə də, terrorçunun adı hələ də açıqlanmayıb və bu, özü-özlüyündə qəribədir. Çünkü indiyədək Fransada ki analoji terror hadisələri zamanı cinayətkarların adları gizli saxlanılmışdır. Bəs, bu dəfə nə baş verib?

Parisde terror

Erməni terroru - terror deyil?

Fransanın "Parisien" qəzetiinin yaydığı məlumatda görə, sürücü nə sərxoş, nə də narkotiklərin təsiri altında olub. Söhbət erməni əsilli kişidən gedir - hadisə yerindən qaçan 43 yaşlı erməni sonra polis tərəfindən saxlanılıb. O bildirib ki, Parisde bir

müddət əvvəl terror aktları törətmış radikalardan qisas almaq isteyirmiş...

İndiyədək Avropanın müxtəlif yerlərində baş veren terror aktlarından dərhal sonra şübhəli şəxslərin adları, milliyəti, dini baxışları haqda ətraflı məlumat yayan Qərb KİV-i bu dəfə diqqəti terrorçunun şəxsiyyətinə yöneltməyi lazımlı bilmedi. Axi, sükan arxasında oturub avtomobili dinc insanların üzərinə sürən şəxs Fransanın ərəb yox, er-

məni mənşəli vətəndaşı idi. Avro-pada isə daim erməni terroru haqqda susmağa üstünlük veriblər, insan qırğınıları ilə nəticələnən erməni cinayətlərinə göz yumulub, ittiham olunanlar isə sonradan sərbəst buraxılıb. Məhz bu ikili yanaşmanın nəticəsidir ki, öten

əsrin ortalarında erməni terroru olduqca böyük coğrafi məkanı bürümüşdü - SSRİ-dən tutmuş, Qərbi Avropa və Yaxın Şərqi qədər. 1977-ci ilin yanvarında Moskva metrosunda törədilmiş terror aktından sonra Ermənistanda SSR-nin rəhbərliyi və onların Moksvadakı havadarları əllerindən gələn etdilər ki, bu qanlı cinayətdə erməni izinin olduğu gizlədilsin, mərkəzi metbuatda isə terror haqda və onu törətmış Akop Stepanyan, Zaven Baqdarasyan və Stepan Zatikyan haqda bir cümlə də yazılmasın.

Moskva metrosunda terror

Təxminən eyni vaxtda Avropa və Yaxın Şərqi də terror dalğası qaldıran erməni təşkilatı ASALA 1973-1984-cü illərdə dünyanın müxtəlif ölkələrində Türkiyə diplomatlarına qarşı 23 terror cinayəti törədib, nəticədə 31 türk diplomat həlak olub, onlarla insan yaralanıb. Lakin bu terroru təşkil edənlər ya məsuliyyətdən yaxa qurtarıb, ya da sonradan azadlığa buraxılıblar.

Ermənistən - terrorçuların siğındığı ölkə

Öten əsrin 90-ci illərinin əvvəlindən etibarən erməni terror təşkilatları artıq yeni yaradılmış müstəqil Ermənistən dəstəyinə də bel bağlaya bilirlər. Çünkü müstəqillik eldə edəndən sonra Ermənistən rəsmi dairələri "Daşnakşütün", ASALA, "Erməni Azadlıq cəbhəsi" kimi terror təşkilatları feallarının reabilitasiyasını özləri üçün, sanki

prioritet sayırlar.

Yalnız bir nəçə faktı xatırladıq

1983-cü ilin iyulunda Parisdə Orli aeropортunda 8 nəfərin ölümü və 60 nəfərin yaralanması ilə nəticələnmiş terror

aktına görə ömürlük həbs cezasına məhkum edilmiş terrorçu Varocyan Qarabedyanın azad olunması üçün Ermənistanda dövlət səviyyəsində imzatoplama kampaniyası keçirilib və 2001-ci ilin aprelində Fransa məhkəməsi tərəfindən azad olunan terrorçu Ermənistanda rəsmi siğınacaq tapıb.

Məşhur terrorçu Monte Melkonyan da 1990-ci ilde Fransa həbsxanasından buraxılıraq Ermənistana gəlib və terror fealiyyətini Dağlıq Qarabağda davam etdirib. Yeri gəlmişkən, bu gün Ermənistən milli qəhrəmanı elan olunmuş bu terrorçunun adı Müdafie Nazirliyinin diversiya mərkəzlərindən birinə verilib. Daha bir terrorçu, Daşnakşütün partiyasının "Dro" terror qrupunun üzvü Qrant Markaryan da Dağlıq Qarabağda terrorçu dəstələri yaradanlardan biri olub.

Ön rüvayçı hal isə Yerevanda Hitlerin əlaltılarından sayılan, Vermaxtin erməni cəza legionunun əsasını qoymuş Qaregin Ter-Arutunya - faşist generalı Njdeyə abidənin açılışı və bu merasimdə Ermənistən prezidenti Serj Sarqyanın da iştirak etməsi olub.

Rəsmi Yerevanın dövlət səviyyəsində terrorcu və faşistlərə rəğbətindən danışarkan, Ermənistən rəhbərliyində təmsil olunan şəxslər terrorcu liderlər arasındakı oxşarlıqlara diqqət yetirmək lazımdır. Əli minlərlə günahsız insanın qanına bulaşmış Njdeyə səcdə edən Ermənistən rəhbərliyinin özünün əlləri günahsız Xocalı sakinlərinin qanına batmayıbmı? Kütləvi soyqırımı, etnik təmizləmələrə şəxsən iştirak etmiş və bunu fərqli bəyan edən S. Sarqyanın faşist ge-

neralına ve "qəhrəman-terrorçulara" abi-de ucaltması qəribədirmi? Məhz Serj Sarq-syan, Robert Koçaryan kimi insanların sa-yəsində bu gün Ermənistanda terror daxili siyasi mübarizənin, az qala, leqlə vəsitlelərindən birinə çevrilib. Parlamentin binasında öz opponentlərini güllələmək, paytaxtın mərkəzində polis bölməsini ələ keçirərək si-yasi tələbler iрeli sūrmək, işgal altında olan Dağlıq Qarabağdan Yerevana qeyri-qanuni silahlı dəstələr gətirərək siyasi müxalifətə hədə qorxu gəlmək - bütün bunlar Ermənis-tanda siyasi mübarizə metodu sayılır.

Fasist generali Njdenin abidası öündə

Digər tərəfdən, Serj Sarqyan Ermənis-tanda iqtiaza öz biliyi, savadı, intellekti, dün-yagörüşü ve ağlı sayəsində deyil, millətçi kütlənin gözündə yaratdığı "azərbaycanlıları məhv edən qəhrəman" obrazı ve rəhbərlik etdiyi qanunsuz silahlı birləşmələr hesabına yiyələnilib. Sarqyanın siyasi ambisiyalarını reallaşdırmaq üçün ilkin kapitalı necə topla-diği da yaxşı məlumdur-işğal olunan azərbaycanlı kendlərindən talan edilən və Ermē-nistana daşınan ev əşyaları və mal-qaradan elde olunan gəlirin həcmi yüz milyonlarla ölübürdü.

Erməni ictimaiyyəti qeyri-ermənin-in prezidentliyini qəbul edirmi?

Bu talandan gelən "kapital" olmasa Sarqyanın sonrakı taleyi necə olardı? Axi, nəinki Ermənistana sakinləri, Dağlıq Qara-bağ erməniləri belə onu heç zaman "özü-nünkü" hesab etməyiblər və bunun da sə-bəbləri var. S. Sarqyan hakimiyətə gələndən sonra öz nəslə haqda həqiqətləri ört-basdır etməyə çalışsa da, erməni mənbələrindən məlum olur ki, Ermənistandan hazırkı prezidentinin anası milliyətçə qaraçı olub və vaxtilə zəngin bir ailədə xadimə kimi saxlanılıb. Onun ağa ilə münasibətləri nəti-

cəsində doğulan Serj yalnız sonradan "rəsmiyyətdən" - ağa kənizinin Azat Sarkisov adlı erməniye əre verib və sonradan Azat bu qadının uşaqlarına "atalıq" edib. Üstəlik, onun həyat yoldaşı Rita Sarqyan da milliyətçə erməni yox, yezidi kürdüdür. Bu gün opponentləri Sarqyanı qarşı bu faktordan istifadə etməyə çalışırlar. Axi, monoetnik ölkə olan Ermənistanda başqa millətlərə yanaşmada daim qeyri-tolerantlıq hökm sü-rüb. Və özü əslən qaraçı, yoldaşı isə yezidi olan insanın ölkəyə rəhbərlik etməsi ifrat millətçiliyin hökm sürdüyü Ermənistanda etirazla qarşılanır.

Erməni qaraçısı-boşa

Kriminal korrupsiya

Ermənistandan üzləşdiyi siyasi və iqtisa-di böhran hakim klanın mövqelərini daha da laxladır. Erməni Strateji və Milli Təhqiqatlar Mərkəzinin direktoru Manvel Sarkisyan ölkənin bugünkü durumunu belə şərh edir: "Bizdə artıq feyk (saxta-red.) dövlət

formalaşıb. Hətta Müstəqillik Bəyan-naməsi də feykdir, Konstitusiya da feykdir".

Saxta dövlət termini, doğrudan da müasir Ermənistanda üçün olduqca aktual səslənir. Ölkənin başqa dövlətin for-postuna çevrildiyi en yüksək səviyyədə etiraf olunur, dövlətin əsas attribut-larından olan silahlı qüvvələr belə başqa ölkənin ordusunun bir hissəsinə çevrilib, en strateji iqtisadi obyektlər xarici dövlətin nəzarətinə verilib, ölkə müstəqil xarici siyaset yürütmək imka-nından məhrum edilib, dövlət başçısı isə taleyülü məsələlərlə bağlı qərar qəbul etmək iqtidarında deyil. Bütün bunlar azmiş kimi, qurulmuş kriminal korrupsiya sistemi ölkəni müasir təhlükələr qarşısında daha da aciz edir. Bu sistem yalnız bir məqsədə xidmet edir - hakim rejimin zənginləşməsi! Təsadüfi deyil ki, Ermənistanda qal-mış azsayı müəssisələrin, demək olar ki, hamısı Sarqyanı və onun yaxın etrafına məxsusdur, ölkədə xaricdən gələn pul axını da yalnız bu istiqamətə yönəldilib.

Xarici təşkilatların hesablamalarına görə, son 10 ildə Ermənistanda qeyri-qanuni yolla 7,5 milyard dollar çıxarılib və bu vəsait prezidentin və onun komandasının hesablarında. Təsadüfi deyil ki, Ermənistanda müstəqillik qazanmasından bəri ölkəyə yüz milyonlarla dollar göndərən diaspor, artıq "tarixi vətəne" maddi yardım etmək istəmir. Çünkü diaspor ölkənin "güclənməsi və çi-çəklənməsi" üçün ayrılan vəsaitin, əslində S. Sarqyanın və onun ailəsinin cibine axı-dığının fərqindədir. Ermənistanda hakimiyətə gəlmək üçün "Qarabağ kartı"ndan istifadə etmiş Sarqyan, zənginləşmək üçün də eyni kartdan istifadə edir. Hələ Ermənistanda baş naziri olduğu dövrə diasporдан gələn vəsait hesabına özüne Moskva etra-dında zavodlar almış Sarqyan iddia edirdi ki, güya bu müəssisələrdən əldə olunan gə-lir hesabına ölkənin müdafiə sahəsine büd-cədənənən yardım edilir. Amma prezident seçildikdən sonra Sarqyan bu zavodları satıb pulunu ABŞ-da ipotekə və mənzil bazarına yönəldirdi. Deyilənə görə, bu işdə ona ABŞ-in Ermənistanda səfirləri olmuş Mari Yovanoviç və Jon Keffern də kömək ediblər.

Sarqyan prezident seçildikdən sonra da iri biznesi ələ almaq üçün "Qarabağ kartı"nı qabardır. Erməni mənbələrinin məlu-matına görə, ölkə başçısı bütün iri şirkətlə-rə haqq qoyub və payın 40%-nə sahib çıxır. Və yeni də iddia olunur ki, guya bu vəsait ordu üçün silah-sursat almağa xərclənir.

Ermənistanda qurulmuş kriminal korrupsiya sisteminin en üzdə olan simalarından biri prezidentin qardaşı Aleksandr Sarqyandır. Dağlıq Qarabağda avtobus sürücüsü olmuş bu adamı bu gün Ermənistanda hamı "Səsik 50%" adlandıır, çünkü prezidentin qardaşı istenilen biznes işini "həll etmək" üçün gelirin yarısına sahib çı-xır. Ermənistanda hamı yaxşı bilir ki, Yere-vanda "Səsik" in xoşuna gelən istenilen res-toran dərhal payın yarısını ona verməlidir. Əks təqdirdə, bütün restoran əldən çıxa bilər.

Aleksandr Sarqyan

Məsələn, populyar "Vanadur" restoranının sahibi Ardon Xandoyan prezidentin qardaşının təzyiqlərinə rəgmən biznesini ona güzəşte getmək istəmədiyindən, şəhərin mərkəzində qətlə yetirildi.

Serj qardaşını təltif edir

Xaricdəki erməni mənbələrinin məlu-matına görə, "Səsik" təkcə ABŞ-a 200 mil-

yon dollar köçürüb və Kaliforniyada milyon-larla dollar qiymətində olan villa sahibidir. Bundan başqa, onun Rusiya, İspaniya, Çe-xiya və Bolqarıstanda da biznesi var. Qo-yunçuluq və meyve idxali sahələri de prezidentin qardaşının monopoliyasındadır. Nə-hayət, Ermənistanda yollarında quraşdırılmış kamerası və radarlar faktiki olaraq "Saşıko"nın şəxsi biznesidir - cərimə şəklində yığılan vəsaitin yalnız 30%-i dövlər büdcəsinə gedir, 70% isə prezidentin qardaşının cibinə axır.

Prezidentin digər qardaşı Levon Sarqyan elitar inşaat sahəsine nəzarət edir və firidəqçiliyi ilə ad çıxır. Sxemi isə sadədir - prezidentin adından istifadə edərək xaricdən sərmayə cəlb etmək və sonra vəsati təməmsəmək.

Nəhayət, Serj Sarqyanın kürəkəni, "Mişik" ləqəbli Mixail Minasyan da bu korrupsiya sxemində mühüm həlqələrdən biridir. Ermənistanda KİV sahəsinə tam nəzarət edən "Mişik" "Panarmenian", Armenia TV, Hay TV, ATV, tert.am, news.am, blognews.am, asekose.am və digər media grupp və onlayn nəşrləri nəzarətdə saxlayır. Minasyan ailənin cırkıllı pullarının yuyulması sxemində mühüm rol oynayır. Bir neçə il əvvəl onun gözənləmədən Vatikana səfir təyin olunması da bu sxemle bağlıdır: kürəkənə ailənin pullarının Avropa banklarında yerləşdirməsi tapşırılıb. Bu işdə ona ölkənin Böyük Britaniyadakı səfiri Armen Sarqyan kömək edir.

Bir sözlə, bugünkü Ermənistanda doğrudan da çox miskin təsir bağışlayır - bütün regional layihələrdən kənarda qalan, qapalı sərhədlər içinde boğulan, ölkənin böyük iqtisadi müəssisələri Rusiyanın, xırda müəssisələri isə Serj Sarqyanın ailəsinin əllində olan yoxsul, səfil, işsizliyin fəlakət həddində çatlığı ölkə. Bütün bu proseslər ölkəni həm də demografik fəlakətə doğru sū-rükleyir. BMT-nin dünya ölkələrində de-mografik vəziyyət və əhali artımının dinamikası ilə bağlı hesabatına əsasən, hazırda 3,018 milyon nəfərin yaşadığı Ermənistandan əhalisi 2030-cu ildə 2,993 milyon, 2050-ci ildə 2,729 milyon təşkil edəcək...

**Kamran Həsənov,
politoloq**

26 avqust 2017-ci il

Beynəlxalq Azərbaycan Muğamı və Musiqisi Günü

Azərbaycan muğamı dünya ölkələrində, birmənalı olaraq tanınır, qəbul edilir, dönyanın mədəni irs siyahısında nadir əsər tək qorunur və təqdim olunur. 26 avqust tarixi bütün muğamsevərlərin, xüsusilə də, bu sənət növünü yaşadan və onun təbliğinə daim yaradıcılıq və həyat yolunu həsr edən şəxslərin bayramıdır. Avqustun 26-sı Beynəlxalq Azərbaycan Muğamı Günü və İpək Yolu üzərində yerləşən ölkələrin musiqisi günü kimi qeyd olunur. 2010-cu ildə Kanadanın Niaqara şəhərinin məriyası və ənənəvi olaraq hər il keçirilən Beynəlxalq Niaqara Musiqisi Festivalının rəhbərliyi tərəfindən qəbul olunan bu qərar xalqımızın milli sərvəti olan muğamın başəri musiqiyə çevrildiyini bir daha təsdiq edir.

Azərbaycanın professional musiqi mədəniyyətinin şəfahi ərşinin mühüm qismını təşkil edən muğam sənəti, Azərbaycan xalqının mədəni ənənələrində ve tarixinde dərin köklərə malikdir. Muğam azərbaycanlılar tərəfindən milli özündürk və özünü eynileşdirmənin əsasını təşkil edən başlıca mədəni dəyərlərdən biri kimi qavranılır. Bu sənət Azərbaycan ərazisində yaşayan tالışlar, dağlı yəhudi, ermənilər, ləzgilər, gürçülər, avarlar kimi etnik qruplar arasında da populyardır.

Muğam - Azərbaycanın ənənəvi musiqisinin en iri janrıının ümumi adıdır, muğam formalarının bütün növlərinə şəamil olunur, hərçənd onlardan hər birinin öz ayrıca adı mövcuddur. Bu janrı təmsil eden başlıca musiqi formaları - dəstgah, muğam və zərbə-muğamdır. Azərbaycan musiqisində mövcud olan bütün muğam formaları arasında öz miqyasına və bədii ideyasına görə en böyük dəstgahdır. Professional muğam sənətinin tarixi mənbələrinə diqqət yetirsək, görərik ki, 1922-ci ildə muğamın tədrisi Bakıda açılmış ilk Avropa tipli musiqi tədris müəssisəsinin dərs programına daxil edilmişdir. Tədris programının tərtibi sonda Azərbaycan dəstgahlarının strukturunda xeyli islahatlara və ənənəvi məhellili mekteblərin nisbi unifikasiyasına gətirib çıxarıldı. Muğamın tarixinə diqqət etdikdə, görürük ki, Üzeyir Hacıbəylinin göstərişinə əsasən, o vaxtın en nüfuzlu musiqicilər gruppı dəstgahların ixtisas edilmiş tədris versiyalarını işləyib hazırlamışdır. 20-ci və 30-cu illərdə tədris versiyaları ile yanaşı, böyük sənətkarların - o vaxtın ustadlarının genişləndirilmiş versiyaları da mövcudluğunu davam etdirirdi. Muğam ifaçılığının yayılması və onun professional şəkil almاسında XIX yüzulin 20-ci illərindən XX yüzulin əvvəllərinə qədər Azərbaycan şəhərlərində yaranmış ədəbi və musiqi məclisləri böyük rol oynamışlar.

Həm milli mədəniyyət üçün, həm de bütün bəşəriyyətin mədəniyyəti üçün Azərbaycan muğamının bədii dəyəri, onun yüksək mənənliliği 2003-cü ildə YUNESKO kimi nüfuzlu beynəlxalq təsi-

nət olaraq baxışların formalaşmasına rəvac verdi.

XX yüzulin 90-ci illərindən başlayaraq Azərbaycan muğam sənəti dönyanın hər yerində dilləyicilərin, mütəxəssislərin və menecerlərin diqqətini get-gedə daha geniş şəkildə özünə cəlb etməyə başlayır. Azərbaycanın ənənəvi musiqiciləri beynəlxalq festivalarda iştirak edir, dönyanın hər yerine qastrollara çıxır, onların diskləri Qəribin en iri səs yazma studiyalarında buraxılır.

Müsasir dövrümüzə özünün yeni bir inkişaf dövrünü yaşıyan Azərbaycan muğamı dövlət tərəfindən qorunur və təbliğ edilir. Azərbaycan xalqının mədəni ənə-

Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Azərbaycan muğaminin inkişafı və dünyada tanılılması məqsədilə müxtəlif müsabiqələr və beynəlxalq festivallarda təşkil edilərək həyata keçirilir. İlk olaraq fondun birbaşa dəstəyi ilə keçirilən və Azərbaycan muğam sənətinin inkişafına və təbliğinə böyük töhfələr verən muğam müsabiqələrini və beynəlxalq festivalları qeyd etmək lazımdır. 2005-ci ildə görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəylinin anadan olmasının 120 illik yubileyi münasibətilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən keçirilən muğam müsabiqəsi Azərbaycan tamaşaçıları ilə yanaşı, xaricdə yaşıyan soydaşlarımız tərəfindən də razılıqla qarşılandı. Qədim muğam sənətinin qorunub-saxlanılması, zəngin tarixə malik ifaçılıq sənətinin gelecek nəsillərə çatdırılması, yeni ifaçılar nəsinin yetişdirilməsi məqsədi ilə fond tərəfindən 2007-ci ildən başlayaraq, hər il ardıcıl muğam müsabiqəsi keçirilir.

Bakıda Heydər Əliyev Fondu təşəbbüsü və təşkilati dəstəyi ilə, dünyada ilk dəfə olaraq, "Muğam aləmi" Beynəlxalq Muğam Festivalı keçirilib. Festival çərçivəsində keçirilən Respublika Muğam Müsabiqəsi, Beynəlxalq Muğam Müsabiqəsi və Beynəlxalq Elmi Simpoziumda muğamsevərlər, elmi-tədqiqatçılar və dönyanın bir çox ölkələrindən dəvət olunmuş xarici qonaqlar iştirak etmişlər.

2008-ci ildə, həmçinin fondun Azərbaycan muğamına həsr olunmuş yeni nəşri - "Azərbaycanın muğam ensiklopediyası" (iki cild) Azərbaycan, rus və ingilis dillərində nəşr edilmişdir.

Beynəlxalq Azərbaycan Muğamı və Musiqisi Günü ilə əlaqədardır. Muğamın təbliği, tədrisi, peşəkar musiqi ifaçılığının, müsasir dinləyici mədəniyyətinin formalaşdırılmasında əvəzsiz rol oynayır. Muğam qorumaq, inkişaf etdirmək, onun gözəlliyini və dərin fəlsəfəsini gələcək nəsillərə çatdırmaq məqsədi ilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən irimiqyaslı layihələrin həyata keçirildiyini qeyd etməliyik. "Azərbaycan muğamları" layihəsi çərçivəsində "Qarabağ xanəndələri" musiqi albomu nəfis şəkildə nəşr edilmişdir. Albomda 24 virtuoz muğam ifaçısının səs-ləndirdiyi muğam parçaları qədim və zəngin mədəniyyətimiz barədə dilləyicilərdə geniş təsəvvür yaradır.

Milli-mənəvi dəyərlərin qorunması və Azərbaycan mədəniyyətinin təbliği sahəsində həyata keçirilmiş layihələr arasında Azərbaycan muğaminin dönyada geniş təbliği məqsədi ilə Bakı şəhərində Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması önemli yer tutur. Regionlarda da muğam mərkəzlərinin yaradılmasına dəstək verən Heydər Əliyev Fondu təşəbbüsü ilə Ağcabədi şəhərində Qarabağ Muğam Mərkəzi inşa olunmuşdur.

ZÜMRÜD

Erməni xidmətçisi

RƏFIQƏ

Bəlkə də, yaxın vaxtlarda eşidəcəyi ki, Əli Kərimli ilə Cəmil Həsənli düşmən olublar. Nəyə görə? Əlbəttə ki, xaricdə verilən pulun bölgündürməsinə görə! Ancaq bir məsələni də vurğulayaq ki, onların hər ikisinin birbirinə ne vaxtsa düşmən kəsileceklerinin ne xalqa, ne ictimai rəyə heç bir aidiyəti yoxdur. Ona görə olmayacaq ki, bunların xalq qarşısında bir qram da olsa belə, hörmət-izzətləri yoxdur.

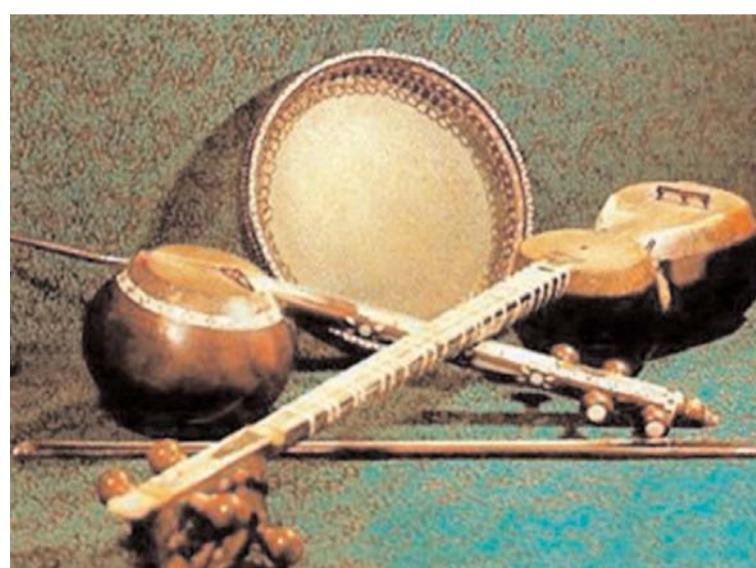
Sözsüz ki, Ə.Kərimli "Milli Şura"nın, C.Həsənli də AXCP-nin maskasını cırıb, ayaqlar altına atdıqlarını görəcəyik. Çünkü bir vaxtlar bunların arasındakı perde artıq götürüüb.

Digər səbəb isə, son vaxtlar C.Həsənlinin ABŞ-a etdiyi melum sefərləridir. Bu "adam", Amerikaya getməsi bir yana, orada görüşdüyü insanların hər birinə, Azərbaycan dövləti haqqında elə şər və böhtən xarakterli ifadələr səsləndirib ki, qarşısında dəyənanlar, ilk önce onu erməni biliblər. Sonradan belli olub ki, C.Həsənli erməni deyilmiş, erməni aşığı olan azərbaycanlıymış! Bu isa Ə.Kərimlinin xoşuna getməyib. İndi oturub-durub deyir ki, vay, Cəmilə pul verdilər, mənə qalmadı. Bu da növbəti səbəb. Çünkü C.Həsənli aldığı erməni pullarından Ə.Kərimliye bir sent belə vermək fikrində deyil, ağılsız-zad deyil ha!

Səbəblər coxdur, ancaq ən əsas səbəbi demək istərdim: Cəmil Həsənli ilə Ə.Kərimlinin günü-gündə olan-qalan nüfuzlarının əriməsidir. Artıq hər kəs bilir ki, onların agent olmaları üzə çıxıb. Hər ikisi ABŞ-in, Fransanın, İngiltərənin və Almanyanın maraqlarını təmin edən erməni lobbyi üçün çalışırlar. Bir sözle, pullarını alırlar, işlərini görürərlər. İndi hansı daha çox alıb, o birisine kəf gəlirsə, onu özləri bilir. Ancaq ən əsas fakt odur ki, belə agentlərin axı yaxşı qurtarmır.

Hə, bu yerde yeri gəlmışkən, coxdandır ki, səsi-sorağı gəlməyen Rüstəm İbrahimbəyovun ettökən bir kələmi yadına düşdü: "Biz erməni xalqı ilə düşmən deyilik və gec-tez mütələq barışacağıq. Ermənistanda və Azərbaycan xalqları baş verənlərə görə günahkar deyillər." R.Ibrahimbəyovun həmin ifadələrinin səslənməsindən sonra, "Milli Şura"nın sədri, özünü "professor, tarixçi" hesab edən C.Həsənli, işgalçi Ermənistanda Azərbaycana tarix boyu etdiyi vəhşiliyə göz yumub, R.Ibrahimbəyovun səsləndirdiyi bu cəfəngiyiyata haqq qazandırdı. Bildirdi ki, Rustambek düz exz eleyir. Billərınız niyə? Ona görə ki, dost-doğma qızı Ermənistanda biznesi olan ingilise əre gedib! Daha doğrusu, erməni çörəyi yeyir.

Bu yerde ne desək, qəbul olunmalıdır. Daha doğrusu, C.Həsənli kimi şəxsiyyətsizlər üçün müqəddəslik deyilən heç bir anlam mövcud deyil. Pul qarşısında vətənini, milletini, hətta doğmalarını belə qurban verən bu fərdler sabah yenidən bir-birilərinə düşmən-zad kəsilsələr, heç de təecübənlərinə! Çünkü erməni xidmətçiləri C.Həsənli, Ə.Kərimli... kimilərin pul qarşısında vətənini, milletini, hətta doğmalarını belə qurban vermələri də təccübənən.

“Şahinlər” hərbi-vətənpərvərlik təməyülli düşərgədə yeniyetmələrin yay istirahəti başa çatıb

Böyük məməkde olan gənc nəslin bay istirahətlərinin mənali və səmərəli təşkili, onların vətəne məhəbbət, dövlətçilik ruhunda təbiyəsi istiqamətində Səbail rayon icra hakimiyyəti və DİN Daxili Qoşunlar Komandanlığının birgə layihəsi ilə ənənəvi təşkil olunan “Şahinlər” hərbi-vətənpərvərlik təməyülli düşərgədə yeniyetmələrin yay istirahəti başa çatıb. Bu barədə “SƏS”-ə rayonun icra hakimiyyətindən məlumat verilib. Qeyd olunur ki, Səbail rayonunun Qarabağ müharibəsi veteranları və əllərinin övladları, rayonun aztəminatlı ailələrindən olan və Qarabağ müharibəsi əlləri və veteranlarının, aztəminatlı və imkansız ailələrin uşaqları, təhsildə və idmada fərqlənən şagirdlər, həmcinin, “SOS-Azərbaycan” uşaq kəndində təbiyə alan, ümumilikdə 150-dən çox yeniyetmə üçün Quba şəhərində DİN Daxili Qoşunların “N” sayılı hərbi hissəsində təşkil olunmuş hərbi-vətənpərvərlik təməyülli, ödənişiz “Şahinlər” yay istirahət düşərgəsində keçən mənali və yaddaşalan istirahət başa çatmış və bununla əlaqədar düşərgədə təntənəli bağlanması mərasimi keçirilib.

Düşərgədə şagirdləri gələcəkdə hərbi xidmətə layiqince hazırlanmaq və istirahətlərinin daha yaddaşalan edilmesi məqsədi ilə Səbail rayon icra hakimiyyəti və Daxili Qoşunlar tərafından hər cür şərait yaradılmışdı. Hərbi hissədə əsger kazarmalarından biri, məhz onlar üçün ayrılmış, burada Azərbaycan Xalqının Ümummülli Lideri Heydər Əliyev, Silahlı Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev, olkədəki ordu quruculuğuna, mili qəhrəman Mübariz İbrahimova, Daxili Qoşunların fealiyyətinə, ənənəvi təşkil olunan “Şahinlər” düşərgənin tərixinə həsr olunmuş stendlər asılmışdır. Düşərgədə məşğələlərin hərbi nişamnaməyə uyğun tərzdə keçirilməsi uşaqların istirahətini daha da maraqlı və yaddaşalan edib.

Uşaqların Qurbanın görməli yerləri, meşələrə, rayonun tarixi güşələrinə, o cümlədən, Qubadakı Soyqırımı Muzey-Kompleksinə gəzintiləri təşkil olunmuş, yeniyetmələr hərbi hissədə şəxsi heyətin xidməti, yaşayış şəraiti, silah və texnikası ilə yaxından tanış olmuş, xüsusi təyinatlı bölüyün məşqləri qatılmışlar.

Düşərgədə məktəblilərə Vətənimizin və xalqımızın tarixində bəhs edən dərsleri müxtəlif mövzularında möşə-

bət, Azərbaycan dövlətçiliyinə sədaqət ruhunda təbiyə olunması istiqamətində görüyü işlərdən, Heydər Əliyev Fonduun Prezidenti, millet vəkili Mehriban xanım Əliyevanın uşaq və yeniyetmələrə olan diqqət və qayğıından, bu istiqamətdə həyata keçirdiyi layihələrdən söz açmış, gələcək nəslin vətəne sevgi və məhəbbət ruhundə təbiyəsi istiqamətində belə düşərgələrin rolunu çox yüksək qiymətləndirdilər.

Yeniyetmələr qonaqlar sırasında hərbi keçid, müxtəlif hərbi təlimlər və istirahət dövründə öyrəndiklərini nümayiş etdirmiş, qonaqlar və yeniyetmələr Daxili Qoşunların silah və texnikası ilə tanış olmuş, Daxili Qoşunların xüsusi təyinatlı dəstəsinin çıxışı xüsusi maraqla qarşılanıb.

lələr, müxtəlif maraqlı görüşlər keçirilmiş və müxtəlif filmlər nümayiş etdirilib.

Istirahətin sonuncu günündə, ənənəyə uyğun olaraq düşərgədə istirahət edən uşaqlar, müəllimlər, Daxili Qoşunların hərbçiləri, Bakıdan gəlmiş qonaqlar və tonqalı ətrafına toplaşmış, burada yeniyetmələr öz məhərətlərini ifa etdikləri mahnilər və rəqslərlə nümayiş etdiblər. Həmcinin, respublikamızın tanınmış incəsənət xadimlərinin iştirakı ilə bayram konserti təşkil olunub.

Düşərgənin bağlanması ilə əlaqədar təşkil olunmuş tədbir herbi orkestrinin müşayiəti ilə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin qonaqlar, şagirdlər və hərbçilərin birgə ifası ilə başlanıb.

Qonaqlar uşaqların düşərgədəki istirahəti, burada onlar üçün yaradılmış şəraitlə yaxından tanış olduqdan sonra qonaqlara “Şahinlər” düşərgəsinin fealiyyəti, görülən işlər və keçirilən tədbirlər barede məlumat verilib.

Səbail rayon icra hakimiyyəti başçısının birinci müavini Xalidə Bayramova, DİN Daxili Qoşunlar Baş İdarəsinin şöbə rəisi, polkovnik Mətləb Qənbərov, Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili Ombudsman Elmira Süleymanova və digər qonaqlar, yeniyetmələr və hərbçilər qarşısında çıxış edərək Səbail RİH-in Daxili Qoşunlarla birgə təşkil etdiyi bu layihənin əhəmiyyətini vurğulamış, ölkə başçısı Cənab İlham Əliyevin yeniyetmə və gənclərimizin sağlam böyüməsi, gənc nəslin vətəne məhəbbət, Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatının fəal gəncləri 1 sayılı Körpələr Evində olub.

YAP Nəsimi rayon təşkilatının fəal gəncləri 1 sayılı Körpələr Evində olub

Dünən Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatının bir qrup fəal gənci islam dünyasının eñiz bayramı Qurban bayramı ərefəsində 1 sayılı Körpələr Evində olub. Təşkil olunmuş bayram sovqatı rayon gənclər birliliyinin fəal üzvləri tərəfindən uşaqlara paylanıb.

YAP Nəsimi rayon təşkilatının sədri, millət vəkili Məlahət İbrahimqızı Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fonduun Prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ölkəmizdə və xaricdə həyata keçirdiyi humanitar layihələrdən, bu qururverici və humanist fealiyyətin cəmiyyətdə yaratmış olduğu geniş xeyriyyəçilik hərakatından danışaraq, hər kəsin bu nəcib hərakata qoşulmasını insani borc və çağırış adlandırmışdır. O, Heydər Əliyev Fonduun xeyriyyəçilik fealiyyətinin cəmiyyətin həz vətənə yönələn insani çağırış olmasına qeyd edərək, gənclərin bu istiqamətdəki fealiyyətin vacibliyini vurğulayıb. Eyni zamanda, Ulu Öndər Heydər Əliyev irsinin təbliğində misilsiz rəla malik fondun müasir gənclik üçün vətənini, xalqını və dövlətini necə sevməyin və necə xidmət etməyin canlı nümunəsi olduğunu bildirib.

Tədbirin sonunda rayon təşkilatının sədri rayon gənclər birliliyinin iştirakı ilə gələcəkdə də belə davamlı tədbirlərin keçiriləcəyini bildirib.

NƏZAKƏT

Dövlət İmtahan Mərkəzi 600-dən çox bal toplayanlara müraciət edib

Dövlət İmtahan Mərkəzi (DİM) artıq neçə ildir ki, ali təhsil müəssisələrinə yüksək balla qəbul olan gənclərin təcrübəsinin öyrənilməsi, yayılması, ictimaiyyətə təndiləsməsi məqsədilə bir sıra tədbirlər həyata keçirir. Belə ki, mərkəz informasiyanın ictimaiyyətə daha da əlçatan olmasi üçün abiturient.az saytında ayrıca bir bölməni 600 və daha yüksək bal toplayan gənclərə həsr edib. DİM-dən AZERTAC-a bildiriblər ki, saytda yalnız anket doldurmuş və “Anket suallarına cavablarınızdan nümunələrin və şəklinizin abiturient.az saytında təqdim olunmasına razısınız?” sualına “bəli” cavabını qeyd etmiş gənclər haqqında məlumatlar veriləcək. Altı yüz və daha yüksək bal toplayan gənclər “İş nömrəsi” və “Şəxsi kabinet”in istifadəçi adından (FİN) istifadə etməklə abiturient.az saytında təqdim olunan anket-sorğu formasını doldura bilərlər.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

İstanbullu ən çox ziyarət edən turistlər arasında Azərbaycan 13-cü sıradə qərarlaşıb

Bu ilin yanvar-iyul aylarında İstanbulda səyahət edən azərbaycanlı turistlərin sayı ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 10,9 faiz artaraq 115.010-a çatıb. Ötən il bu göstərici 103.693 olub. AZERTAC Türkiyə KİV-lərinə istinadla xəbər verir ki, İstanbul Medəniyyət və Turizm İdarəsi İstanbulda ən çox turist gələrən 100 ölkənin siyahısını açıqlayıb. İstanbullu ən çox ziyarət edən turistlər arasında Azərbaycan 13-cü sıradə qərarlaşıb. İlk beşlikdə Almaniya, İran, Səudiyyə Ərəbistanı, İraq və Rusiya yer alıb.

26 avqust 2017-ci il

Ermənistan: yolun sonu görünməkdədir

Əsl həqiqət çox yaxında üzə çıxacaq - bu, siyasi və s. cəhətlərdən süqut, müstəqilliyini itirməsi və xəritədən silinmək reallığıdır

Ermənistanın Azərbaycana qarşı işgalçılıq siyasəti davam etməklə yanaşı, cəbhə xətinində yaşayan və işləyən mülki insanlarımız da davamlı atəşlərə məruz qalırlar. Heç bir beynəlxalq konvensiyalara əməl etməyən işgalçi ölkə rəhbərliyi, bu da azmiş kimi, usaqların, yaşlıların və qadınların ölümündə həyəsizcasına Azərbaycan tərəfini günahlandırmayağa cəhd edirlər.

Ermənistan və separatçı “DQR” rəhbərliyi qanun qarşısında cavab verməli olacaqdır

İllərdən bəri davam edən nəmətdlik və qanıçənlilik amili, erməni terrorunun ali məqsədi olaraq qəbul edildiyinə görə, hərbi və insanlıq əleyhinə yönəlmış cinayətlər onlar üçün adı hala çevrilib. İşgal olunmuş ərazilərdən bir mil-yondan artıq azərbaycanının etnik təmizlənməye məruz qalması, Xocalı soyqırımı, 4000 nefərdən artıq azərbaycanlılarının hələ də itkin düşməsi bunun bariz sübutlarıdır. Elede uzağa getməyərək, təkcə son illərdə baş verən bir neçə qanlı hadnəni xatırlaya bilərik. Misal üçün, 2016-ci ilin aprelində Ermənistən hücumları nəticəsində, 30-dan artıq mülki şəxs yaralanıb və aralarında uşaq da olmaqla, 6 nəfər həlak oldu. Bu il iyulun 4-de isə Füzuli rayonunun Alxanlı kəndinin Ermənistən silahlı qüvvələri tərəfindən ateşə tutulması nəticəsində iki yaşlı qızçıqaz Zəhra Quliyeva və onun nənəsi həlak oldu, daha bir mülki şəxs ağır yaralandı. Bu qanlı cinayətə görə, beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən keşkin qınaqla üzləşməsinə baxmayaraq, Ermənistən bu günlərdə növbəti dəfə təxribat törədərək, daha bir uşağın yaralanmasının səbəbkəri oldu. Əlbəttə, düşmənin bu cür davranışını gec, ya da tez layiqli cavabını alacaq. Lakin Azerbaycan tərəfi heç vaxt düşmənin nümayiş etdirdiyi və mülki ehalini, qocaları, qadınları və uşaqları hədəf olaraq seçməyib. Bu baxımdan, yuxarıda sadalanan, eləcə də sadalanmayan bütün cinayətlərinə görə başda Ermənistən və separatçı “DQR” rəhbərliyi qanun qarşısında cavab verməli olacaqlar. Buna isə heç ki-min şübhəsi olmamalıdır.

Dezinformasiyalarla “ugur” qazanacağıını düşünən düşmən...

Yeri gəlmişkən, ermənilərin təxribatlarının qarşısı şanlı silahlı qüvvələrimiz tərəfindən alınarken, düşmən ağır itkilər verib geri çeki-lərək, məglubiyətlərini saxta xə-

bərlər və dezinformasiyalarla içtimai rəydən gizlətməyə cəhdər edirlər. Ancaq onları bu planları da baş tutmur. Belə ki, Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi də bəyan edib ki, Ermənistən tərəfi müxtəlif dezinformasiyalar yaymaqla, özünü guya Azərbaycan Silahlı Qüvvələri barədə məlumatlı göstərməyə çalışır. Əslində isə, nümayiş etdirilən “məxfi məlumatlarla dolu məktublar” son dərəcədə bisavad və səriştəsiz hazırlanır. Cəbhədəki döyüdə uğur qazana bilməyən Ermənistən bu gün mətbuat, virtual məkan və kağız üzərində savaş açmaqla, sosial şəbəkələrdə saxta İP ilə qeydiyyatdan keçərək və azərbaycanlı bloger adı altında “döyüşərək”, qismən də olsa, uğursuzluqlarının əvəzini çıxmaya çalışır.

Rusiya mətbuatının Ermənistən terrorçunun adının əbədiləşdirilməsi yönündə atlığı addımını hədəfə alması anlaşıilandır

Söz yox ki, ermənilər terror töötmeye, insan qanı axıtmağa öyrəncəli millət olduqlarını yalnız Azerbaycanda deyil, eyni zamanda, digər ölkələrdə də nümayiş etdirirlər. Məsələn, ötan heftə Rusyanın “km.ru” portalında terrorçu “Daşnakşütün” Partiyasının en iyrənc xadimlərindən biri olan Qaregin Njdeyə Yerevanda heykəl qoyulmasının keşkin qınaqla üzləşməsinə baxmayaraq, Ermənistən bu günlərdə növbəti dəfə təxribat törədərək, daha bir uşağın yaralanmasının səbəbkəri oldu. Əlbəttə, düşmənin bu cür davranışını gec, ya da tez layiqli cavabını alacaq. Lakin Azerbaycan tərəfi heç vaxt düşmənin nümayiş etdirdiyi və mülki ehalini, qocaları, qadınları və uşaqları hədəf olaraq seçməyib. Bu baxımdan, yuxarıda sadalanan, eləcə də sadalanmayan bütün cinayətlərinə görə başda Ermənistən və separatçı “DQR” rəhbərliyi qanun qarşısında cavab verməli olacaqlar. Buna isə heç ki-min şübhəsi olmamalıdır.

Eyni zamanda, Ermənistən prezidenti Serj Sarkisyanın iştirakı ilə Yerevanda Njdeyə abidənin ucaldılması nasızmin, neonazism-in qəhrəmanlaşdırılması, irqçılıyin, ksenofobiyanın və onunla bağlı olan dözümsüzlüyün müasir formalarının eskalasiyasına təkan verən təcrübələrlə mübarizəyə dair BMT Baş Məclisinin qətnamələrinin pozulması kimi deyərləndirilir.

Çünki Njde Hitler Almaniyasının dünyada cinayətlər törətdiyi vaxt faşist ordusunun antisovet rupperu rolini oynamadıq, töredilən cinayətlərin bilavasite iştirakçı olub. Belə olan halda, Rusiya mətbuatının Ermənistəni terrorçunun adının əbədiləşdirilməsi yönündə atlığı

addımını hədəfə alması anlaşıilandır.

Rusiyalı tarixçi: “Ermənilər, onlara ünvanlanmış heç bir tənqid qəbul etmir və milli maraqlarına uyğun saydıqları istənilən cinayəti isə “haqq işi” sayırlar

Bu da azmiş kimi, son vaxtlar ermənilər qanıçən, terrorçu və qeyri-humanist xalq olduqlarını nümayiş etdirməklə yanaşı, həm də “dünyanın ən qədim xalqı” olduqlarını da zorla dünya ictimaiyyətine sıırımağa çalışırlar. Avropanı, Asiyani, hətta Skandinaviya ölkələrini özüñküleşdirən sərsəm erməni “alimləri” Qədim Yunanistan və Misir tarixlərinin əsasını qoymuşlularını bar-bar öz mətbuatlarında bağırırlar. Belə olan halda, ədalətli elmi mühəhizələr ortaya qoyaraq, ermənilərin yalanlarını ifşa edən alimlər dərhal erməni lobbisi tərəfindən hədələnməyə, təqib olunmağa başlanırlar. Yeri gəlmişkən, burada da, qeyd edə bilərik ki, tanınmış rus tarixçisi Oleq Kuznetsov sözügedən məsələ ilə bağlı olduqca maraqlı fikirləri ilə yadda qalıb.

“Son illər erməni lobbisi həmişə məni siyasi təqibə məruz qoyub” - deyə qeyd edən rus tarixçisi alim bunun səbəbini ermənilərin ədalət anlayışını yanlış qavramaları ilə əlaqələndirib: “Bütün ermənilər özlərini “ən qədim xalq” hesab edir və “sivilizasiyanın ali təbəqəsinə məxsus olduqlarını” düşünürler. Buna görə də, onlara ünvanlanmış heç bir tənqid qəbul etmir və milli maraqlarına uyğun saydıqları istənilən cinayəti isə “haqq işi” sayırlar. Buna görə terrorçuları “qəhrəman”, məni isə “düşmən” hesab edirlər”.

Görünən isə budur ki, artıq işgalçi, terrorçu və humanizm prinsiplərindən kənar olan bir dövlət kimi tanınmağa başlayan Ermənistən həddini aşdıqca, özünü daha dərin uçuruma doğru yuvarlamış olacaq. Çünkü tarix həqiqəti heç vaxt gizlətmeyib. Əsl həqiqət isə, çox yaxında üzə çıxacaq - bu, Ermənistən siyasi və s. cəhətlərdən süqut, müstəqilliyini itirməsi və xəritədən silinməsi reallığıdır. Həmin istiqamətə doğru isə, məhz onların özləri yol almışdır. İndi isə, artıq yolu sonu görünməkdədir.

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

Mübariz Əhmədoğlu: “Ermənistanda hakim partiya Rusiyaya meydan oxuyur”

Hakim “Respublika” Partiyası-nın avqustun 17-də keçirilən iclası Ermənistən siyasi mühitində formalaşmış ənənələrdən kənara çıxmış oldu. Bu yiğincə və orada müzakirə olunacaq məsələlər barədə evvəldən anons edilmişdir. Əksərən müzakirə olunan məsələlər və ya şəxslər mətbuatda geniş müzakirə olunur.

“1news.az”-in məlumatına görə, bunu Siyasi İnnovasiya və Texnologiyalar Mərkəzinin sədri, politoloq Mübariz Əhmədoğlu Ermənistən “Respublika” Partiyasının avqustun 17-də keçirilən iclası ilə bağlı xəbəri şərh edərkən bildirib:

“Respublika” Partiyasının mətbuat xidmetinin rəhbəri, parlamentin vitse-spikeri Eduard Şarmazanovun yiğincədən sonra verdiyi açıqlamadan üç şey bəlli oldu:

1. Qarşidan vacib proseslər gelir. Ona görə partiyanın işinə restart verilməlidir.

2. Ermənistən NATO-nun təlimlərində iştirak edib. Bu, Ermənistən müstəqil seçimidir, eçəb edib.

3. İran Dağlıq Qarabağ məsələsinin diplomatik yolla həllinə tərəfdarı olduğunu bildirib. Bu, Azərbaycana mesajdır.

Bu üçməchullu tənliyi həll etmək bizim üçün o qədər də çətin deyil.

Politoloqun fikrincə, üç əskəranlı müşkətyorun (Ermənistən baş naziri K.Karapetyan, Dağlıq Qarabağın “baş naziri” A.Arutyunyan və Dağlıq Qarabağ “təhlükəsizlik şurasının katibi” V.Balasanian) Əskəran rayonunda bir yerde olması S.Sarkisyanın canına xof salıb.

“Ona görə 2018-ci ildə baş nazir postunu indiki baş nazir K.Karapetyanda saxlamaq fikrində deyil. Dəyişiklik olmalıdır. Dəyişiklik aktivlik tələb edir, vaxt azdır. Ona görə partiya işinə restart verildi. NATO təlimlərində Ermənistən iştirakı ilə bağlı deyilənlər “Respublika” Partiyasının yiğincəində müzakirələrin keşkin anti-Rusiya ruhunda keçdiyinin göstəricisidir. Rusiya Ermənistən indiki dövrə Qərb və NATO ilə əlaqələrindən ciddi narahatdır. Ona görə, görünür, Ermənistən qarşısında yeni tələblər qoyub.

Bu tələblərin Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsinə aid olmasına da-ha çox ehtimal edilir. Amerikalı həmsədr Hoqland ermənilərin şəhərini müdafiə edən kimi RF XİN eks-mövqeyə keçdi. RF XİN prezidentlərin görüşünün təşkil ilə məşğul olduqlarını bildirdi. Bir ay önce isə, RF XİN Azərbaycan və Ermənistən prezidentlərinin görüşünü təşkil etməyəcəklərinin rəsmi şəkilde bəyan etmişdi. Azərbaycan və Ermənistən prezidentlərinin görüşü Ermənistən maraqlarına ziddir. Bu görüşdə Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsinə yaxınlaşmaq olar. Dağlıq Qarabağ münəqşəsinin həlli dedikde isə, Dağlıq Qarabağ ətrafindakı 7 rayonun yaxın müddətə, Dağlıq Qarabağın özünü isə nisbetən uzun müddət ərzində Azərbaycana qaytarılmasında başa düşülür”.

Mubariz Əhmədoğlunun sözlərinə görə, prezident V.Putin yenidən Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsi ilə məşğul olmağa başlayıb:

“Iranla əlaqəli deyilənlər yiğincə iştirakçılarının Dağlıq Qarabağ məsələsində əsas ümidişlərinin İran olduğunu göstərir. Amma bu ermənilərin növbəti özünü aldatmasından başqa bir şey deyil.

Ermənistən geosiyaset, daxili siyaset və Dağlıq Qarabağ tənzimlənməsi mövzusunda ciddi qarşışdırma dövrüne daxil oldu. Həkim “Respublika” Partiyasının son yiğincədən ortalığa çıxan nəticə budur. S.Sarkisyanın öz planına uyğun şəkildə bu dövrü başa vurmaşı çox az ehtimal edilir. Ermənistən yarımasılı dövlətçiliyi üzərində kölgə isə tündləşir”.

Üç sayılı İstintaq Təcridxanasına narkotik maddə keçirilməsinin qarşısı alınıb

Əliyev Nazirliyi Penitensiar Xidmetin tabeçiliyində olan cəzaçəkmə müəssisələrinə və istintaq tecridxanalarına narkotik maddələrin keçirilməsinə qarşı mübarizə tədbirləri davam etdirilir. Penitensiar Xidmetin ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsində AZƏRTAC-a bildirilər ki, qurumun Baş İdaresinin və 3 sayılı İstintaq Tecridxanasının əməliyyat-aparatlarının birgə həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində müəssisəyə narkotik maddə keçirilməsi cəhdinin qarşısı alınır. Cinayet Məcələsinin 181.2.1-ci və 181.2.5-ci maddələri ilə təqsirli bilinrək həbs edilmiş Qəmbərov Soltan Elxan oğluna dostu Masazir qəsəbə sahini Dəmirov Ramil Yavər oğlu tərəfindən getirilmiş sovgata baxış keçirilən zaman meyvə şirəsi qabının içərisində xüsusi əsulla gizlədilmiş selləfan bükülübən çəkisi 1,5 qram heroin aşkar edilərək götürülüb. Fakt üzrə toplantılmış materiallar hüquqi qiymət verilməsi məqsədilə Xəzər Rayon Polis İdaresinə göndərilib.

TƏRS BAXIŞ

Müxalifət düşərgəsində seçki ab-havası görüntüsü sərgilənəcə də, həmin ab-havadan, ümumiyyətlə, real nə isə görmek, nəticə çıxmamaq mümkün deyil. Bele ki, özlərini aparıcı, yaxud da söz deye bilmək imkanına malik qismində təqdim edən, daha dəqiq desək, içtimai rəyə sıriyan siyasi təşkilatların çoxu elektorat baxımından ciddi sıxıntıları keçirmək yanaşı, 2018-ci il seçkili ilə bağlı ümidiş danişirlər. Bu, ən azından, onların zəifliklərinin etirafı kimi də qiymətləndirilə bilər. Bir tərefdən AXCP sədri Əli Kerimlinin nəzarətində olan "Milli Şura" rəhbərliyinin onlarla olmayanları real müxalifət kimi qəbul etməmələri, digər tərefdən, Məsəvət başşanı Arif Hacılının sabiq başşanı Qəmbərin göstərisinə əsasən, birlik çağırışları istiqamətdində ugursuz cəhdələri, o cümlədən, ayrı-ayrı partiyaların toplantıları keçirmələrinə rəğmen, həmin toplantıların neticəsizliyi də, belə deməyə zəmin yaradır ki, düşərgədə cərəyan edən proseslər, sadəcə, görüntü naminə atılmış, özündə artistizmi ehtiva edən teatral addimlardır.

AXP sədri Pənah Hüseyn: "Müxalifətin vahid namizədi məsaləsində söyügedən iki təşkilat 1998-ci ildə hansı münasibətdə idisə hazırlıda da eyni vəziyyət qalır və bu münasibət dəyişməyib"

Bu arada partiyaların da verilən açıqlamalar, münasibətlər qeyd edilən fikirləri tamamilə təsdiqləyir. Misal üçün, AXP sədri Pənah Hüseyn ötən seçki illerini əsas getirər bildirir ki, onun 2018-ci ildə keçirilməsi nəzarətə tutulan prezident seçkili ilə bağlı fikirləri müsbət mənə kəsb etmir. "Adəti üzrə, seçki prosesi yaxınlaşdırıqca, müxalifət düşərgəsində təmsil olunan partiyaların müxtəlif birlik və blokları yaradılır, bu və ya digər partiya arasında ikitirəfli görüşlər keçirilir, əməkdaşlıq formaları müyyənəşdirilir"-deyə qeyd edən P.Hüseyn bunlara rəğmən, müxalifət tərəfindən edilən cəhdələrin heç birinin Azərbaycan seçcisinin diqqətini cəlb etmədiyini bildirib. SİTAT: "Yəni müxalifət düşərgəsi, ayrı-ayrı partiyalar Azərbaycan seçcisinin formalaşan "bu dəfə de müxalifət qalib gələ bilməyəcək" fikrini dəyişmək imkənində deyil. Bu menada, hesab edirəm ki, müxalifətin seçki hazırlığını müsbət qiymətləndirmək mümkün deyil. Düşübüñəm ki, eksəriyyət də menim mövqeyimlə razılaşar".

P.Hüseyn AXCP və Məsəvət partiyalarını hədəfə alaraq onların başlarınnın bir-biriləri ilə mübarizə aparmağa qarışdığını deyib: "Digər tərefdən, özü-

nü ana müxalifət adlından Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyası və Məsəvət partiyası isə daha çox bir-biriləri ilə mübarizə aparırlar və bu partiyalar arasında gedən bu mübarizə zaman-zaman müstəviyə keçir. Müxalifətin vahid namizədi məsələsində söyügedən iki təşkilat 1998-ci ildə hansı münasibətdə idisə, hazırlıda da eyni vəziyyət qalır və bu münasibət, çox təessüf ki,

Hətta belə dırnaqarası müxalifət seçkili 2-3 il qalmış hazırlıq aparsa belə, yenə də heç bir uğura imza ata bilməyəcək

Ancaq maraqlı məqam budur ki, müxalifətçilərin bir sıra məsələlərdə etiraflar etmələrinə rəğmən, əsl həqiqət

Müxalifətin 2018-ci il xülyaları yuxarı olaraq qalacaq

Səbəbləri isə çox sada və basitdir

dəyişməyib".

Beləliklə, AXP sədri müxalifətin əsas ugursuzluq tandeminin kökündə özlerini "ana müxalifət" kimi təqdim edən cəbhəçilərlə müsavatçıları gördüğünü gizlətmir. Belə bir məqamda, düşərgənin açınacaqlı vəziyyətdə olduğunu, qarşılurmalar cir-kabindən çıxa bilmədiyini aşkar görmək mümkündür.

"Ümid" funksioneri Ənvər Ağazadə: "Azərbaycan müxalifətinin prezident seçkiliyinə hazırlığı prosesi normal deyil"

Iqbəl Ağazadənin sədri olduğu "Ümid" partiyası da təmsil olunduğu düşərgənin uğrusuzluq zolağında məhv olduğunu etraf edir. Məsələn, partiyanın ali məclisinin sədri Ənvər Ağazadəyə görə, prezident seçkiliyinə kifayət qədər az vaxt qalıb: "Ancaq buna baxmayaraq, Azərbaycan müxalifətinin seçki hazırlığı qaneeidici səviyyədə deyil. Yaxşı olardı ki, bu vaxta qədər Azərbaycan müxalifətinin vahid komandası, vahid namizədi müyyəyen edilər, vahid konsepsiya ilə seçki hazırlıqlarına start verilərdi. Ancaq hələlik, bu proses baş verməyib. Ona görə də, hesab edirəm ki, Azərbaycan müxalifətinin prezident seçkiliyinə hazırlığı prosesi normal deyil".

Demək olar ki, "Ümid"çinin də fikri P.Hüseynin sözleri ilə üst-üstə düşür. Lakin deyilənlər həqiqət olsa da, bu həqiqəti dərk etmək qabiliyyəti müxalifətdə, ümumiyyətlə yox dərəcəsindədir.

Rövşən RƏSULOV

findən yanvarın 1-dən avqustun 25-dək, ümumilikdə, 6 min 803 partlamış herbi sursat, tank əleyhinə 197 mina və piyada əleyhinə 31 mina aşkar olunaraq zərərsizləşdirilib. Cəmi 4 milyon 702 min 817 kvadratmetr ərazi baxış keçirilib, əlavə təhlükeli əşya və qurğu aşkar edilməyib. Agentlik tərə-

Ağcabədidə qazıntı işləri aparılan ərazidə iynəli top mərmisi aşkarlanıb

Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Böhrən Vəziviyətlərində idarəetmə Mərkəzindən və Daxili İşlər Nazirliyinin "102" Xidməti-Zəng mərkəzi sistemindən Azərbaycan Respublikası Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyə (ANAMA) Ağcabədi rayonunun Avşar kəndində qazıntı işləri aparılan ərazidə bir mərminin aşkarlanması barədə məlumatlar daxil olub. ANAMA-dan AZƏRTAC-a bildirilər ki, məlumatə əsasən agentliyin xüsusi mobil əvvələrə əməliyyat qrupu dərhal həmin əraziyə göndə-

rilib.

Agentliyin mütəxəssisləri tərəfinən həmin ərazidə asfalt yolun kənarında qazıntı işləri aparılan hissəyə baxış keçirilib. Aparılan təxiroşalınmaz operativ əməliyyat axtarış tədbirləri neticəsində aşkarlanmış bir ədəd 122 millimetrik iynəli top mərmisi (Ş-1) götürülərək zərərsizləşdirilməsi üçün qurumun mərkəzi məhvətme ərazisine dəsinib. Aşkar olunmuş mərminin ətrafında 2100 kvadratmetr əraziyə yerüstü baxış keçirilib, əlavə təhlükeli əşya və qurğu aşkar edilməyib. Agentlik tərə-

Müxalifətin aralarındaki dava yorğun davasına bənzəyir

Un müddət fealiyyətsiz və ictimai-siyasi proseslərdən tamamilə kənardır qalmış dağıdıcı müxalifət ünsürlərinin son günlər brqədə feallaşdıqları müşahidə olunur. Hətta onların təsiri altında olan saytlar və qəzetlərdə müyyən siyasi məsələlərlə bağlı öz maraqlarına xidmət edən şəhərlər və təhlillər verirlər. Bu məsələdə daha çox Əli Kerimliyin xarici maraqlı qüvvələrə vasitəcilik rolunu oynayan "Azadlıq" qəzetiñin baş redaktoru Zahidin daha çox fealiyyət göstərdiyi dikkəti cəlb edir. Bu məlumat qondarma televiziya verilişi yaradaraq burada Azərbaycan dövləti və xalqı əleyhine hər cür şər, böhtən və ittihamlar səsləndirir. Onun dayaz düşüncəsinin son nöqtəsi hər zaman Ə.Kerimlini təbliğ etmək, AXCP, "Milli Şura" haqqında gülüş doğuran təbliğat xarakterli fikirlər bildirmək olur. Söz yox ki, "görünən dağda ne bələdçi" məsələdə deyildiyi kimi, müxalifətin də hansı imkanlara və imicə malik olduğunu hər kəs çox gözəl bilir. Mehəz bu bilginin nəticəsidir ki, müxalifət 1993-cü ildən bu yana keçirilən bütün bələdiyyə, parlament və prezident seçkiliyində xalqdan "yox" cavabı alıb. Təbii ki, müxalifət xalqa və dövlət zidd siyaset apardığından, xalqımız da mövqeyini dəyişməyəcək. Yəni bundan sonra da, keçiriləcək hər hansı tələyüklü tədbirlərin son qərarında müxalifət yer olmayaq. Baxmayaraq ki, hazırkı məqamda görünən odur ki, müxalifətin bəzi iddialı partiya sədrləri 2018-ci ildə keçirilməsi nəzərdə tutulan prezident seçkiliyinə ciddi hazırlıq işləri aparırlar. Bu işlərin uğurlu proseslərə davam etdirilməsi üçün xarice üz tutan partiya sədrləri də olur. Buna misal kimi, "Milli Şura"nın sədri Cəmil Həsənlinin və Məsəvət başşanı Arif Hacılıının xarici ölkələrə tez-tez səfər etmələrini göstərmək olar.

Cəmil Həsənli İsa Qəmbərə güzəştə getməyəcəklərini bəyan etdi

Maraqlı məqam ondan ibarətdir ki, A.Hacılı və C.Həsənli xarice səfərlər etsələr də, onların prezident seçkiliyində iştirakı nəzərdə tutulmur. Yəni Məsəvət dan İsa Qəmbər, "Milli Şura"dan isə Ə.Kerimli prezidentliyə namizədlərini irəli sürməyə hazırlanırlar. Bunu "Milli Şura"dakı və Məsəvətdəki mənbələr də təsdiqləyirlər. Daha doğrusu, artıq Məsəvət yetkililəri namizədlərinin İ.Qəmbər olacağını bəyan ediblər. AXCP-dəki ab-hava və C.Həsənlinin nala-mixa vuran fikirləri də, onu deməyə əsas verir ki, 2013-cü ildə prezidentliyə namizəd olan C.Həsənli bu dəfə Ə.Kerimliyin xeyrinə iddiasından imtina etməli olacaq. Əks-təqdirde, C.Həsənli cəbhəçilərin təzyiq və təhqirləri ilə üzülməli olar. Hətta bir qədər də dərinə gedilsə, C.Həsənli "Milli Şura"nın sədriyindən uzaqlaşdırıla bilər. Ona görə də, C.Həsənli siyaset meydandan təhqir olunmuş formada uzaqlaşdırılmamaq üçün acı tələyi ilə barışmalı olur. Onun "prezidentliyə namizədlərin müyyənəşdirilməsində bizim öz namizədimiz olacaq. İ.Qəmbər xeyrinə namizədkən imtina etmək fikrində deyilik" deyə bildirməsi də, artıq məsələnin Ə.Kerimlinin xeyrinə həll olundığını göstərir.

C.Həsənlinin xarice səfərləri, sadəcə, prezident seçkiliyinə ərefəsi maddi və mənəvi yardım eldə etməkdir. Həm də "Milli Şura"nın namizədi olacaq Ə.Kerimli haqqında xarici təşkilatlarla müzakirələr aparmaq və onlardan müsbət razılıq eldə etməkdir. Çünkü bəzi xarici dairələrin Ə.Kerimliyə qarşı münasibətləri heç də birmənalı deyil. Ona qarşı mənfi münasibət mövcudur. Mehəz buna görə də, C.Həsənli məmən mənfi münasibət mövcudur. Mənfi rəyənə görə, C.Həsənli dairələrin fikrini dəyişməyə çalışır. Yayılan məlumatlara və "Milli Şura"dakı mənfi rəyənə görə, hələ ki, eksər xarici qüvvələr Ə.Kerimliyə qarşı münasibətlərini dəyişmək fikrində deyillər. Amma aşkarlanan danişqıllar, onu deməyə əsas verir ki, mövqə dəyişkənliyi ola bilər. Başqa cür də məmən mənfi münasibət mövcudur. Çünkü həmin yaramaz və məkli qüvvələrənən başqa namizədləri de yoxdur. Yəni tərəflərin maraqları onları eyni mövqedən çıxış etməyə məcbur edir. Amma maraqların hansı məqsədlərinə əsasında qurulmasından asılı olmayıaraq, istər yerli, istər də, xarici qüvvələrin planları baş tutmayacaq.

i.ƏLİYEV

Son günlər AXCP sədri Əli Kərimlinin vaxtilə ona yaxın olmuş şəxslər tərəfindən ifşa olunmasına daha bir nəfər də qoşuldu. Bu şəxslərdən biri də uzun müddət cəbhəçilər arasında fəallığı ilə seçilən Şahin Həsənlidir. Əslində, belə ifşalara təəccüblənməyə də dəyməz. Cənki baş verənləri olduğunu kimi dərk edənlər, eyni zamanda, müxalifət kuluarlarında cərəyan edən olayları və bu olaylarda hansı "liderin" hansı oyundanlıqlardan çıxmalarını bilənlər bilsən. Sadəcə, baş verənlərin ictimailəşdirilməsi, bir daha sübut edir ki, ənənəvi müxalifətdə hər şey heç də normal deyil. Bu anormallığı isə biz - iqtidar jurnalistləri deyil, elə özləri ifşa edirlər.

Şahin Həsənlə: "Yurd"da təmsil olunan və bu strukturun formallaşmasına kifayət qədər əmək sərf etmiş bir insan kimi baş verənlərə laqeyd yanaşa bilmərəm..."

Məhz Ş.Həsənlinin də AXCP təessübkeşili olaraq anlatmağa çalışdığı budur ki, məqsədi təmsil olunduğu partiyaya qarşı deyil, bu partiyani monopolialaşdırın Ə.Kərimlinin çirkinliklərini ortaya çıxarmaq, oyunbaşılıqlarını sübuta yetirməkdir. Yeri gelmişkən, onu da qeyd etmək lazımdır ki, məhz AXCP daxilində, bilavasitə Ə.Kərimliyə məxsus olan "Yurd" qruplaşması yarandığı dövrdən etibarən orada mövcud olan Elçibey ideologiyasına qarşı çıxıb. Təkcə, bir çoxlarına bəlli olan "Yurd" həqiqətləri" kitabına müraciət edilərsə, orada Ə.Kərimlinin və etrafının hansı siyasi fahişəliklərlə məşğul olduğunu görmüş olarıq. İnternet resurslarında bu barədə kifayət qədər dolğun informasiyalar mövcuddur. Məhz bu səbəbdən, Ş.Həsənlə Ə.Kərimlini ifşa edən fikirlərində bu qeydi edib: "Uzun müddətdir "Yurd"da təmsil olunan və bu strukturun formallaşmasına kifayət qədər əmək sərf etmiş bir insan kimi baş verənlərə laqeyd yanaşa bilmərəm..."

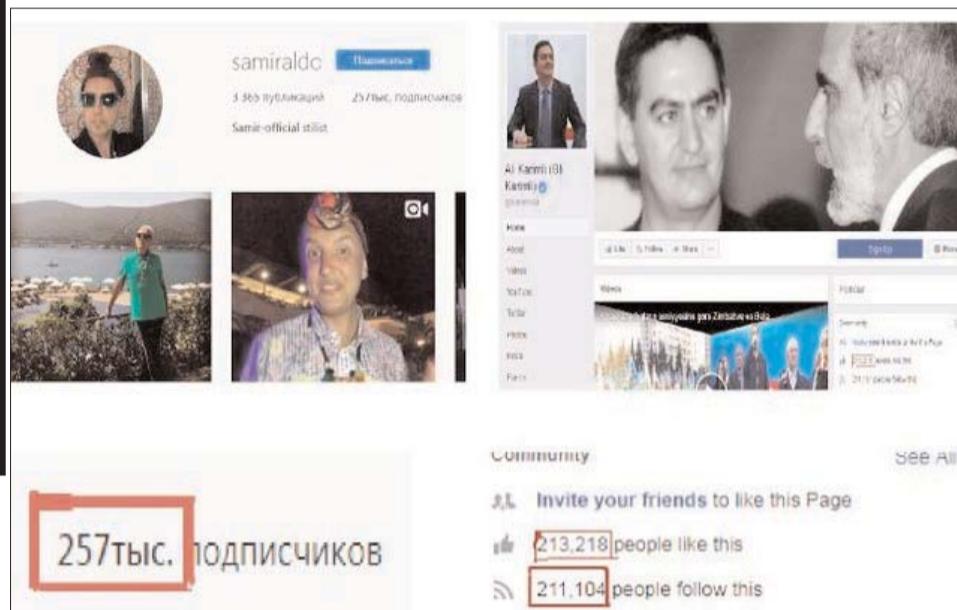
Neticədə, özünü Ə.Kərimlini uzun müddət ki, taniyan bir şəxs kimi təqdim edən Ş.Həsənlə əlavə edib: "Onun insanlarından öz məqsədləri üçün istifadə edərək, sonradan yararsız eşya kimi tullamasının, şəxsi məraqlarının təmini məqsədilə partiya liderləri arasında intriga yaratmasının, dediyi fikirlərə alternativ fikirlər söyləyen şəxslərə qışqanc yanaşmasının, uzun müddət kin saxlamasının, təşkilat üzvləri ilə məhərətlə mani-pulyasiya etməsinin şahidi olmuşam."

Əli Kərimli onu ifşa edən cəbhəçilərin profillərinə hansı yollarla müdaxilə edir?

Xatırlatmaq yerine düşərdi ki, AXCP sədrinin keçmiş cəngüdəni Kərim Mehdiyevin də, bir müddət əvvəl, KİV-lərdə yayılmış müraciəti ilə bağlı Ə.Kərimli saxta eks-kampaniya aparıb və Ş.Həsənlə bu saxta kampaniyada bəzi sırların üstünü açıb. Daha dəqiq desək, guya K.Mehdiyev Ə.Kərimli ilə bağlı ifşaedici fikirlərini səsləndirəndən sonra "peşman" olub və sosial şəbəkədəki profilində təkzib verib. Ancaq bu, həqiqətən mi beledir? Əlbəttə ki, yox. Məsələ ondadır ki, Ş.Həsənlə K.Mehdiyevin uzun müddətdir ki, xaricdə yaşadığını, bu müddət ərzində, Ə.Kərimli ilə münasibətdə olmadığını bildirib. Ona görə də, K.Mehdiyevin "təkzibi" yalandır. SITAT: "...O, belə bir şey yazmayıb. Profilə Ə.Kərimli özü şəxsin müdaxilə edib və saxta təkzib statusu yazıb. Partiya rəhbərliyi ilə daim ünsiyyətdə olan şəxs kimi

Samiraldo nəyə görə Əli Kərimlidən reytinglidir?

Yaxud AXCP sədrinə öz içindən növbəti zərbə!

bunu tam əminlikle deyirəm, sizlərin əmin olması üçün isə, buna dair təkzib olunmaz fakt getirirəm. Cümənin başlanğıcında "Dostlar" müraciət formasından yalnız və yalnız Əli bəy istifadə edir və K.Mehdiyevin facebookda indiyədək olan yazılmalarını oxusunuz, heç birində "Dostlar" xitabına rast gəlməyəcəksiniz. Ə.Kərimli onun profilinə vaxt müdaxilə edib, o zaman da "Dostlar" ifadəsi işe düşüb. Yalnız Ə.Kərimli öz facebook paylaşımlarını, adətən, "Dostlar" sözü ilə başlayır. Bir də neçə oldu ki, K.Mehdiyev həmin günü girdi "facebook" a, təkzib statusunu yazdı və o andan sonra onun səhifəsindən, neinkı Əli bəyə dəstek-verici məlumat yayımlayıb, heç ümumiyyətə, yayım olmayıb. Bir daha deyirəm, K.Mehdiyevin bu barədə xəberi yoxdur, sadəcə, eksər üzvlərin parol və loqini dələduz Əli "bəyə" olduğuna görə, o, ictimai rəyi çasdırmaq üçün bundan məharetlə istifadə etmişdir. Deməli, o, neinkı dələduz, həm də başqasının kompüter məlumatlarına müdaxilə edən cinayətkardır".

Əli Kərimli Gözəl Bayramlınu da Fuad Qəhrəmanlı kimi işlədir və tullayıb

Beləliklə, Ə.Kərimlinin birinci ifşası tam sübutlarla ortaya çıxarılr. Ancaq bu da son deyil. Məsələnin maraqlı məqamlarından biri də, yuxarıda da qeyd edildiyi kimi, AXCP sədrinin insanlardan yalnız öz şəxsi mənafeyi, siyasi ambisiyaları üçün istifadə edib, sonradan həmin insanları kənara atmasıdır. Ş.Həsənlə növbəti sübutunu, danılmaz fakt olaraq ortaya qoyub. İki fotosəkil göstərən Ş.Həsənlə burada müqayisə aparıb: Birinci şəkil Əbülfəz Elçibeyin məzarı önünde, digeri isə bir müddət bundan önce məlum məsələlərə görə həbs edilən müavini Gözəl Bayramlının mehkəməsi keçirilən binanın qarşısındadır. Birinci şəkilde Ə.Kərimlinin etrafına kifayət qədər çox insan, digərində isə 3-5 nəfər adam yığılib. Məhz bu müqayisəni ortaya çıxaran Ş.Həsənlə sübuta yetirdi ki, Ə.Kərimli yalnız özünüreklam ilə məşğuldur və onun çirkin siyasetinin güdəzinə gedən bir çox insanları istifadə edib. Elə Nardaran hadisələrində həbs edilən Fuad Qəhrəmanlı və sairləri kimi...

Bu səbəbləri yanan Ş.Həsənlə qeyd edir: "Fərqi görürsünüz mü? Ə.Kərimli özünün "böyüküyünü", "yek müxalifət lideri" olduğunu, son dövrlər ona qarşı təşkil edilən "hücumlara" baxmayaraq, hələ də ayaqda dayandığı görüntüsü yaratmaq, bir sözə, özünü reklam etmək üçün nə qədər canfəşanlıq göstərib..."

Daha bir xatırlatma edərək, deye bilərik ki, K.Mehdiyev və Paşa Umudov da öz ifşaedici açıqlamalarında bildirmişdilər ki, Ə.Kərimli uzağı həbs olunmuş cəbhəçi ailələrin bəzilərinə gedərək, birdefəlik 300 AZN yardım göstərmiş (?!-R.N.). Yəni onun çirkin siyasetinə güdəzə gedənlərin, tələsinə düşənlərin, həbs olunanların qiyməti məximum olaraq 300 manat dəyərindədir...

İTTİHAM: "Azərbaycan müxalifətində bir çox yeniliklərin - siyasi mədəniyyətsizliyin, siyasi tərbiyəsizliyin, siyasi hoqqabazlığın, siyasi intriqanlığının və ən nəhayət, siyasi dələduzluğun əsasını qoya bilmisiniz"

Netice etibarı ilə Ə.Kərimlinin onun "siyasetinə" dəstək verməyənləri "satqın" adlandırmamasına cavab olaraq, Ş.Həsənlə qeyd edib ki, AXCP-də ən yaxşı haldə, onun dedikleri ilə oturub-duran əsas "fiqur", məhz sabiq ADP funksioneri, partiyasına xəyanət edərək AXCP-yə keçən və sədr müavini vəzifəsinə təyin olunan müqəvə Nurəddin Məmmədliyidir. SITAT: "Sizlə eyni cür düşünməyən - satqındır, alternativ fikir ortaya qoyn - satqındır, size qarşı olan - satqındır, həbsdən vaxtından əvvəl çıxan siyasi dus-taqlar - satqındır, hakimiyət nümayəndəleri ile ünsiyyət saxlayan - satqındır, Ə.Kərimliyə rəqabet yarada biləcək partiya rəhbəri, yaxud ictimai lider varsa - satqındır. Bəs yaxşı, kim satqın deyil, ümumiyyətə, bu satqınlığın kriteriyası, ölçü vahidi, etalonu varmı? Belə bölgülük prinsipləri ilə Azərbaycan müxalifətində bir çox yeniliklərin - siyasi mədəniyyətsizliyin, siyasi tərbiyəsizliyin, siyasi hoqqabazlığın, siyasi intriqanlığının və ən nəhayət, siyasi dələduzluğun əsasını qoya bilmisiniz".

"DQR"ə qanunsuz səfərlər edən Ste-tina ilə Əli Kərimlini bağlayan tellər

Bu da son deyil. Misal üçün, bu gün Ə.Kərimlinin etrafında dolaşaraq, onun qazancının qalıq-quluqlarına tamah salanlar arasında reneqat Gültəkin Hacıbəylinin, Cəmil Həsənlinin, N.Ədilovun da paxıllarını açan Ş.Həsənlə dolayı yolla bənzər tiplərin, əslinde, bir-birilərinə tamamladıqlarına işarə edib: "Baxın, görün, kimdir bunlar: opportunist G.Hacıbəyli (cox hörmətli, özünü ziyalı sayan Natiq bəy Ədilovun diqqətinə çatdırıram ki, bu söyüd deyil, sadəcə, bir siyasi dəşərgəni ataraq, digərinə keçən politikanlara

belə deyilir), 2005-ci ildə AXCP sədrinin müavini mandatını deputat mandatına dəyişen, yazdıgı kitabların bir çoxunun maliyyəsi hakimiyyət tərefindən ödənilmiş C.Həsənlə, öz emisi qızı olan həyat yoldaşını və iki azyaşlı övladını Sabirabadda ataraq, onları hazırlı yaşayış çətinlikləri barədə xəberi belə olmayan N.Ədilov, Qarabağ dəfələrle qeyri-qanuni sefərlər etmiş avrodeputat Yaromir Ştetina ilə Azərbaycanda demokratik dəyişiklikləri müzakirə etməsi ilə öyünə Qərimət Zahid, "Azadlıq" qəzetiinin maliyyə direktoru Faiq Əmirliliyə qarşı prokurorluqda ifade verərək, Avropaya qəcmiş Rahim Hacıyev və bunlara bənzər onlarla digər şəxslər. Bular satqın deyilmi?"

Nehayət, Ə.Kərimlinin öz oğlunu hərbi xidmətə yollamaqdən imtina etməsini də satqınçılıq adlandıran. Ş.Həsənlə Ə.Kərimliyə aid olan bütün kartları açaraq, ictimailəşdirməyə nail olub.

Müxalifətdə Əli Kərimli qədər alçaq hissələrə malik ola biləcək ikinci şəxs axtarılısa da, Şahin Həsənlə bu qədər "nüfuza malik" digər müxalifətçi tapa bilmir

Diger tərefdən, başqa dəlillər və arqumentlər getirən cəbhəci növbəti faktları da ortaya çıxmış olub: "Necə olur, KXCP-dən "Milli Şura"ya gələn Oqtay Güliyev satqın olmadı, amma KXCP-də təmsil olunan digər şəxslərin hamısı satqın çıxdı? Müsavatdan "Milli Şura"ya gələn, həbsdən vaxtından evvel buraxılan Tofiq Yaqublu, uzun illər Müsavatda təmsil olunmuş, indi isə ətrafinzda fırıldanı İbrahim İbrahimli satqın çıxmadi, lakin həmin partiyaya sədaqət göstərən digər şəxslər, həbsdən vaxtından əvvəl çıxmış Yadigar Sadiqova, "obyektiv insan" (dirnaqlar bizimdir-R.N.) kimi tanıdığımız Xədice "xanım" İsmayıla sizin göstərişinə əsasən, fürsət düşən kimi, sosial şəbəkələrdə olma-zın tehqirlər yazılıdı, satqın damğası vuruldu. İlqar Məmmədovun həbsdən buraxılmamasının səbəbinin guya hakimiyətin onu size qarşı alternativ kimi yetişdirməsi barədə partiya üzvlərimizə verdiyiniz izahatlara nə deyək?"

Ş.Həsənlə müxalifətdə Ə.Kərimli qədər alçaq hissələrə malik olan ikinci siyasetçi tənimadiğini da bildirib və qeyd edib ki, o, məhz bu çirkin hissələri ilə ilə düşərgədə intiqalar salıb.

Beləliklə, Ə.Kərimlinin sosial şəbəkələrdə saxta profillərinə vəsiyyətini təqdim etməsini və get-gedə "like"lərinin azalmasını müşahidə etdiyini bildirən Ş.Həsənlə sonda çox maraqlı bir araşdırmasını da nümayiş etdirmiş olub. O, şou-biznes sahəsində özü-nəməxsus qeyri-standart tərəfləri və Samiraldo adı ilə tanınan şəxsin sosial şəbəkədəki bəyənmələrinin sayını Ə.Kərimlinin, onun saxta profillərinin, eyni zamanda G.Hacıbəylinin, C.Həsənlinin səhifelerindəki bəyənmələri ilə müqayisə edib. Bəlli olub ki, Samiraldo təkbaşına qazandığı bəyənmələri ilə, yəni "like"ləri ilə bunların hər birindən nüfuzlu, qiymətləndirilən bir figuruymuş...

Bizcə, həmin fakt, özü-özlüyüdə, hər şey tam cılpaqlığı ilə ortaya qoymuş olur. Əlavə şərhə ehtiyacın qalmadığı üçün bu şərhə ilə digər cəbhəçilərlə yanaşı, ictimai rəyin özü də qiymətləndirirsən, amma ədalətlə!

Rövşən NURƏDDİN OĞLU

Dövləti çox vaxt iqtisadi gücü nümayiş etdirən siyasi vasitə hesab edirlər. Qədim türklərdə cəmiyyəti idarəetmə forması isə hərbi demokratiyaya əsaslanan “el” idi. El, əslində, dövlətlə cəmiyyətin vəhdəti idi. Türkər öz dövlətlərini “el” və yaxud “il” adlandırdılar. Bəzi tədqiqatçılar, xüsusən, S.E.Malov səhv olaraq bu ifadəni “tayfa ittifaqı” kimi tərcümə edir, eyni zamanda, onun “dövlət”, “xalq” mənaları verdiyini göstərir. Tədqiqatçılardan əksəriyyəti bu fikrə tərafadır. Bernştam “el”i aristokratik quruluş kimi səciyyələndirir. O, belə hesab edir ki, “el” türk ənənələrinin birləşməsidir. L.Qumilyov “el”i, al-dövlət təşkilatının ifadəsi, türk adı ilə bizə bəlli olan xalqın təcəssümü kimi səciyyələndirir.

Türkiyeli tədqiqatçı Oğuz Februq türk əllərinin ana vətəni və dövlət quruluşundan bəhs edərək yazar: “Türkəcə danışan kütłənin Orta Asiyadakı əsl ana yurdunun hara olduğu üzərində keçmişdən bəri bəzi fikirlər irəli sürülmüşdür. Bizim fikrimizcə, bu kütłənin vətəni, əsasən, 145-1500 en dairələri arasındaki Abakan, Tuba ərazisinin də daxil olduğu Kəm irmağı, yəni Yenisey boyu və ona yaxın yerlər olmalıdır.

Türkəcə danışan kütłənin qədimlərdən bəri bir-birindən siyasi səciyyələri, dilləri və ya ləhcələri, içtimai səviyyələri, hətta sıfət və bədən quruluşları ile ayrılan müxtəlif qövmlər kimi, bu qollar da budun, yəni qövm adlanır. Ancaq bu qolların ortaq bir ada sahib olduları barədə əlimizdə heç bir dənil yoxdur.

VI əsrde türkəcə danışan əller-dən (qövmlərdən) ancaq biri türk adlanırdı. Bu elin adı türk (o zamanlar törük-türük) sözünün yörük (yürümək) kimi “törümək” məsələndən olduğu həqiqətdir. Bu türk qövmü həmən əsrədə türk və mongol dünyasının hakimləri olan juan-juanları (aparlar-avarlar) məglub edərək, Çin səddin-dən Xəzər dənizinə qədər uzanan çox böyük bir ərazidə imperiya yaratmış və türkəcə danışan bütün qövmləri öz idarəsi altına almışdır. Bu hadisə Yaxın Şərqdə türk adına bu dildə danışan bütün qövmləri əhatə edən ümumi bir məna qazandırdı. Lakin türk sözü, məhz türkəcə danışan qövmlər arasında bu cür geniş bir məna kəsb edə bilmədi. Türkər yalnız İslami qəbul etdikdən sonra, Yaxın Şərqdəki dindəşlərindən türk kəlməsinin bu geniş mənasını öyrəndilər. Oğuz türklərinə də türk adını verənlər Yaxın Şərq müsəlmanları olmuşlar.

Göytürk Imperatorluğu dövründəki türk əllərindən biri də doqquz boydan ibarət olan Oğuzlar idi. Onlar VII əsrin ikinci yarısı ilə VIII əsrin birinci yarısının arasında Tula çayı boyunda yaşayırlılar. DoqquzOğuzlar türk eli ilə birlikdə Göytürk dövlətinin əsasını təşkil edən ikinci ünsürdür. Bunnar göytürklerin siyasi xələfləri olan uyğurlar dövründə də eyni mahiyyətdə bir rol oynamışlar. DoqquzOğuzların aqibəti mechuldur. X əsrde Sır Dərya (Ceyhun) sahilindən yaşayan Oğuzların birbaşa bu DoqquzOğuzların töremələri olmaları ehtimalı azdır. Bunnun əvəzində, Sır-Dərya Oğuzlarının əvvəlcə Qəribi Göytürk birliyinə mənsub olduqlarını irəli sürmək aqlabatlı bir ideya (fərziyyə) kimi görünür”.

L.Qumilyov türklərdə “il-xan” titulu olduğunu və onun “xalqların hakimi” mənasında işləndiyini

göstərir. Başqa bir termin olan “Qurxan” titulu isə “Tayfalar konfederasiyasının xani” mənasında işlənir.

Digər bir tədqiqatçı S.P.Tolstov “el” sözünün “siyaset mənasında dövlət” kimi işləndiyini iddia edir.

L.Qumilyov “El”i orda və tayfanın birge mövcudluğu forması kimi səciyyələndirir: “Dövləti saxlamaq zərurəti bəyləri və budunu rahat buraxmırırdı, çünki yalnız mühərabəyə daim hazır veziyət elin mövcudluğunu təmin edirdi. Hərbi məglubiyyət, diplomatik səhv, tək-tük xəyanət halları, hətta adice səhlenkarlıq elin mövcudluğunu təhlükə altında qoyurdı”. Müəllif ilkin orta əsrlərdə Asyanın mərkəzi hissələrindəki siyasi qurumların ömrünün o qədər uzun olmamasını, məhz bu səbəbə izah edirdi.

Türk-Oğuz elatının islamlamasının həm türk dünyasına, həm də islam aləmine faydası olduğunu göstərən Faruq Sümər yazır: “Oğuzlardan 15-20 min nəfərlik

ləstinlə Suriyanın böyük bir qismi asanlıqla əla keçirmişdi. Şərqi və Cənubi Anadoludaki müsəlmanları qovaraq Anini (Qarsın şərqi) Antakya və Urfanı, Lazistanı geri almış, Həleb ətrafini da nüfuz və hakimiyətinə daxil etmiş Bizansın yeni bir həməl ilə Suriyaya, hətta Misire də hakim olaraq islam dünyasının başına daha böyük fəlakətlər getirməsi hər an gözənləndirdi. Əreblərin özünü toplayıb Bizansın yeni hückümlərinə sine gərməsi, ancaq bəlkə ikinci peygəmbərin zührü ilə mümkün ola bilərdi. Bu səbəble, islam aləmi Oğuz türkərinin şəxsində özünü Bizansdan qoruya biləcək yeni və gücü tükənməyen bir ünsüre qovuşmuş oldu. Gerçəkdən də, Yaxın Şərq islam dünyasının bu yeni müsəlman ünsürü yalnız Bizans təhlükəsini dəf etməklə qalmayaraq, əreblərin heç vəchle bacarmadığını da bacarıb, Anadolunu fəth etmiş və Bizansı bir daha islam dünyasına təhlükə təşkil etməyəcək bir veziyətə salmışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə “Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin,
milli adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin
tablığı” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Qədim “el” ənənəvi türk dövlətçiliyinin tarixi forması kimi

ordu çıxara biləcək bir elat (1035-ci ildə Xorasana keçmək məcburiyyətində qalmışdı. Bu sahə isə zənginliyi, hərbi və mülki təşkilatın mükəmməliyi ilə yalnız islam aləminin deyil, dünyanın ən qüdrəti dövlətlərindən biri olan Qəznəvi imperiyasına aid idi. Bu Oğuzlar Səlcuq ailesinin başçılığı ilə 5 il sürən fasiləsiz və ağır bir mübarizə sonunda Qəznəvi imperiyasına qalib gələrək, Xorasanda öz dövlətlərini qurdular (1040-ci ildə 16 min atlı ilə). Yalnız “fovqə-ladə” sözü ilə vəstfənə biləcək bu hadisənin baş qəhrəmanı, ilhamçısı və icraçısı Səlcuqun nəvesi Çağrı bəy idi. Səlcuq dövlətinin hakimiyəti çox qısa zamanda Bizans imperiyası hüdudlarına qədər uzandı. Bu müvəffəqiyətin qazanılmasında Sır-Dərya boyundakı böyük ana Oğuz küməsindən bir-birini izleyən dalğalar halında bir bölgənin İrana gəlməsi çox mühüm bir amil olmuşdur.

Oğuz türkərinin islam dünyasında görünmələri, doğrudan da, bu aləm üçün xoşbəxt hadisədir. Çünkü həmin əsnada Yaxın Şərq islam dünyası Bizans imperiyası qarşısında özünü müdafiə edə biləcək veziyətdə idi. İslam aləmi mənənə o qədər çürümüşdü ki, 3-4 minlik bir Oğuz bölgüsü - türkən

Oğuz türkəri ana yurdlarından gətirdikləri dövlət təşkilatına aid təsisat və ənənələrini islam dünyasında davam etdirdilər”.

Türk dövlətçiliyinin türk fəthinin tarixi əhəmiyyəti, Sasani və Bizans imperiyalarına qarşı durmaları, XI əsrde Türküstən, Xorasan və Azerbaycandan Oğuz və Türkmen elatlarının Anadoluya axınının başladığını qeyd edən Fəruq Sümər daha sonra yazır: “Əreblərin həm Əməvilər, həm də Abbasilər dövründə dəfələrlə şəx-sən xəlifələrin komandanlığı altında böyük ordularla gələrək, heç cür ala bilmədikleri Anadolu 1071-ci il Malazgirt müharibəsindən keçən 8-10 il ərzində başdan-başa fəth edilmişdi (Türkər tərəfindən - V.Ö.). Halbuki fəth vahid komanda altında və müntəzəm bir plan daxilində həyata keçirilmişdi. Fəthin ardınca ölkənin hər tərəfi Oğuz elatları ile doldu. Bunnar Türküstən və İranda yaşayan eldəşləri tərəfindən daim bəslənir və yeni gələnlər hesabına sayıları müntəzəm artırdı. Fəthdən sonra Anadolu ilə Türküstən arasında bir kök kanalı meydana gelmişdi. XIII əsrin birinci yarısının ortalarına doğru Türküstən, Xorasan və Azerbaycandan Anadoluya bir-biri aradınca qələbəlik - türkən

elatları gəlməyə başladı. Bunlar 1220-ci ildə başlayan mongol qışığından qaćırdılar. Beləliklə, Oğuzların böyük əksəriyyəti Anadolu toplanmışdı. Osmanlı xənədənin mənsub olduğu oymağın da, rəvayət edildiyi kimi, mongolların öündən qaçıb Anadoluya gələn Türkmen elatları arasında olması, bizcə, ən qüvvəti ehtimaldır. Bu arada Sır-Dərya boyundakı şəhərlərde və kəndlərde yaşayan oturaq Oğuzların da mongol qılıncı altında can verməmek, onlara əsir düşməmek, mongol istilasının ardınca Türküstən baş verən qorxunc acliqdan ölməmək, nəhayət, eldəşlərinin yaşadığı təhlükəsiz bir ölkə olması səbəbi ilə Anadoluya gəldikləri anlaşıılır. Nəticədə, Anadolunun böyük bir qismi XI əsrden başlayaraq XIV əsrə qədər davam edən böyük köçərlər ilə hər baxımdan bir Oğuz (Türkmen) əlkəsi vəsfini aldı ki, XIV əsrədəki xərici müəlliflər də bunun fərqinə varmışdır. Oğuzlar Anadoluya gələrək, maddi və mənəvi mədəniyyətlərini də özlərile gətirdilər. Məzəri Sır-Dərya sahilində olan Dədə Qorqudun mənəvi şəxsiyyəti də dəstənlər birlikdə Anadoluya gəldi. Oğuz türkəsi, bir çoxlağının sandığı kimi, Anadoluya və ya İstanbulda dəyiş, hələ buraya gəl-

məzdən əvvəl Türküstəndə ikən bugünkü xüsusiyyətlərini daşıyır, orada da türk ləhcələrinin ən incəsi, ən zərifi şəklində tərifləndir. Bu vesile ilə bir şeyi de qəti bir həqiqət olaraq deyim ki, Oğuzların Anadoluya gətirdikləri mədəniyyətləri, eyni zamanda, hər cür adət-ənənələri bütün xüsusiyyətləri ilə dövrümüzə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuzlara dair söylədiklərini bu zonadakı türkər dəyiş, hər cür adət-ənənələrini bütöñünlərə qədər qüvvətlə davam edib qalmışdır. Müasir Anadolu türkərində ecadları olan Oğuzların mədəniyyətləri, ruhi davranışları və antropoloji vəstfləri həkimdir. Bu gün istenilən adam Anadolunun türkər ilə məskunlaşmış hər bir zonasında Kaşqarinin Oğuz

Gur işıqlandırma süd vəzi xərçənginə səbəb olur

ABS-in Harvard Universiteti alimlərinin fikrincə, qadınlarda süd vəzi xərçənginin yaranma ehtimalı daha çoxdur. AZERTAC "edition.cnn.com" saytına istinadla xəbər verir ki, tədqiqatçılar 110 minədək tibb bacısının evini öyrənərək 1989-2013-cü iller ərzində həmin şəxslərdə xərçəng xəstəliyinə rastgəlmə riskini araşdırıblar. Yaşayış erazilərin işıqlandırılma dərcəsini müəyyənleşdirmek üçün peyk fotoskilərindən istifadə edilib. Qadınların 3 min 500-dən çoxuna süd vəzi xərçəngi diaqnozu qoyulub. Alımlar bunun səbəbini xərçəng əleyhinə melatonin hormonunun kifayət qədər ifraz olunmaması ilə izah ediblər. Onlar hormonun qarənlığda ifraz olunduğunu, ancaq normadan artıq işığa məruz qaldıqda orqanızın "gecə psixologiyası"na keçə bilmədiyini bildiriblər.

Əl-ayaq-ağız xəstəliyi suçiçəyini xatırladan qabarıqlarla müşayiat olunur

Cox hallarda enterovirus ailəsindən Koksaki virusunun yol açdığı əl-ayaq-ağız xəstəliyi xüsusile yay aylarında və payızda epidemiyi halını alır. AZERTAC Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasına istinadən xəbər verir ki, bu xəstəliyə ən çox uşaqlarda təsadüf olunur. Hovuz mövsümünün başlaması və infeksiyalışmış hovuz suyunun udulması ilə xəstələnmə riski artır. Xəstəliyə yuxarı tənəffüs yolları, tüpürçək, yaxın temas və nəcəs vasitəsilə yoluşmaq mümkündür. Xəstəliyin ilkin əlamətləri burun axıntısı, boğaz ağrısı, halsızlıq, başağrısı, yüksək temperatur, iştahsızlıq, qusma, is-hal kimi hallardır. Bu əlamətlərə bir neçə gün ərzində ağız içində və ya ətrafında yaralar, əl və ayaqlarda qızarıqlıqlar və suçiçəyini xatırladan içi maye dolu qabarıqlar, dizlərin arxasında, qalça, qasıq və genital bölgədə də görülə bilən qırmızı səpkilər eləvə olunur.

Bu halla üzləşdikdə xəstəlik müddətində bol maye qəbul edilməli, ağızdakı yaralar səbəbi ilə qidalanma çətinləşdiyi üçün yaraları göynətməyən qidalara üstünlük verilməli, ilk beş gün xəstəliyin yüksək yoluşuculuğu malik olduğu unudulmamalı, mümkün qədər hərəkat düşürүçülər, ağrı kəsicilər, yaraların sağalmasını sürətlənməsi üçün mazlar və losyonlardan istifadə edilməlidir. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, bu virus infeksiyası olduğu üçün antibiotik istifadəsi mənasızdır. Xəstəlik 10 gün ərzində öz-özüne sağalır. Lakin ağrılaşmaların ola biləcəyi nəzərə alınmalıdır. Xüsusiət uşaqlar mütemadi olaraq həkim nəzarətində olmalıdır.

Amerikada iflicin dərmanı hazırlanır

Iflic insanın normal hərəkətini və fəaliyyətini məhdudlaşdırıran çox ciddi xəstəlikdir. Bu xəstəliyin müalicəsinə az diqqət yetirilmir. Məsələn, ABŞ alımları bu yaxılarda iflic müalicə edən dərman preparati işləyib hazırlanıblar.

AZERTAC "vistanews" saytına istinadla xəbər verir ki, Harvard Tibb Məktəbinin mütəxəssisləri bu sahədə tədqiqat aparırlar. Onlar beyin ilə hərəkət sistemi arasında iflic nəticəsində pozulmuş əlaqəni bərpa edən molekulyar kokteyl işləyib hazırlanıblar.

Yeni preparat iki züldən molekulları - insulinəbənzər böyüme faktoru 1(IGF1) və osteopontin (OPN), habelə 4-aminopiridin-3-metanol (4-AP-3) sintetik hormonu əsasında yaradılıb. İlk sınaqlar laboratoriya gəmirciləri üzərində aparılıb. Bu preparatin siçanlara yeridilməsi onurğa beynində aksionların çıxalmasına kömək edib.

Tədqiqatçılar qeyd edirlər ki, baş beynin qabiqaltı nahiyyəsində belə təsir müşahidə olunub. Sınaqların nəticələri əyani şəkildə nümayiş etdirib ki, yeni preparat heyvanların bərpası sürətini əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Belə ki, iflic olmuş siçanlarda artıq üç aydan sonra reflektor hərəkətlər müşahidə olunmağa başlayıb və onlar bədənin iflic olmuş nahiyyəsində pəncələrin hərəkətinə şürrü nəzarət edə bilib. İndi alımlar bu sınaqları insanlar üzərində davam etdirmək istəyirlər.

Ses

Son səhifə

26 avqust

Rövnəq Abdullayev Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının İcraiyyə Komitəsinin üzvü seçilib

Avgustun 25-də Macaristanın paytaxtı Budapeştdə Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının konqresi keçirilib. AZERTAC xəbər verir ki, konqresdə dünya cüdo təşkilatına üzv olan bütün milli federasiyaların rəhbərləri, tanınmış idman xadimləri iştirak ediblər. Əvvəlcə Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının prezidenti Marius Vizer çıxış edərək son vaxtlar görülən işlərin, keçirilən mühüm tedbirlərin əhəmiyyətini xüsusi vurgulayıb. Sonra Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının baş katibi Jan Roje qurumun son dörd illik fəaliyyətinə dair hesabat məruzəsi ilə çıxış edib.

Marius Vizer president vəzifəsinə yeganə namizəd olduğunu vəsverme açıq qaydayda keçirilib. Səsverme nəticəsində o, yekdilliklə növbəti dörd il müddətində Beynəlxalq Cüdo Federasiyasının prezidenti seçilib. Daha sonra İcraiyyə Komitəsinin yeni tərkibini müəyyənleşdirmek üçün seçkilər keçirilib. Azərbaycan Cüdo Federasiyasının prezidenti Rövnəq Abdullayev Beynəlxalq Cüdo Federasiyası İcraiyyə Komitəsinin üzvü seçilib.

"Atletiko: "Yenidən Bakıya gedəcəyimiz üçün şadıq"

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasında "Qarabağ"la eyni qrupda yer alan Madrid "Atletiko"su Ağdam təmsilçisini təbrik edib. SIA-nın məlumatına görə, İspanlılar "Twitter" səhifəsində ilk dəfə CL-in qrup mərhələsinə yüksələn "Qarabağ" a təbrik mesajı göndəriblər: "İlk dəfə Çempionlar Liqasının qrup mərhələsində iştirak edəcəyiniz üçün sizlə təbrik edirik. Biz yenidən Azərbaycanın paytaxtı Bakıya gedəcəyimiz üçün şadıq". Bir neçə il əvvəl "Bakı" klubu ilə əməkdaşlıq etmiş "Atletiko" 2013-cü ildə paytaxtimizda olub. Qeyd edək ki, "Qarabağ" CL-də "Atletiko", "Çelsi" və "Roma" ilə eyni qrupda mübarizə aparacaq.

Ronaldo Avropanın ən yaxşı futbolçusu seçildi!

Avropanın ən yaxşı futbolçusunun adı açıqlanıb. Apasport.az saytının məlumatına görə, Çempionlar Liqasının püşkatma mərasiminin keçirildiyi Monakoda həm də öten mövsümün ən yaxşı oyuncusu müəyyənəşlib. Madrid "Real"ının hücumçusu Kristianu Ronaldo keçən il olduğu kimi, yenə bütün rəqiblərini qabaqlayıb. O, "Barselona"nın futbolçusu Lionel Messi və "Juventus"un kapitanı Canluici Buffonla mübarizədə üstün olaraq, Avropada 2016/17 mövsümünün ən yaxşı futbolçusu seçilib. Qeyd edək ki, 32 yaşlı superluduz karyerasında 3-cü dəfə bu mükafati qazanıb.

"Qarabağ" Çempionlar Liqasındaki ev oyunlarını Respublika stadionunda keçirəcək

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsində Ağdamın "Qarabağ" komandasının ev və səfər oyunlarını keçirəcəyi stadionlar müəyyənləşib. UEFA-nın rəsmi saytında yer alan məlumatə görə, "C" qrupunda çıxış edəcək Azərbaycan klubu rəqiblərini Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunda qəbul edəcək.

Ağdam komandası sentyabrın 27-de İtaliyanın "Roma", oktyabrın 18-də İspaniyanın "Atletiko Madrid" və noyabrın 22-də İngiltərənin "Çelsi" klubları ilə ev oyunlarını Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunda keçirəcək. "Qarabağ" oktyabrın 31-də "Atletiko Madrid" in yeni arenası olan 68 min nəfərlik "Vanda Metropolitano" stadionunda meydana çıxacaq. "Qarabağ" sentyabrın 12-də İngiltərənin paytaxtı Londondakı 42 mindən çox azarkeş tutumlu "Stemford Brīc" stadionunda "Çelsi" komandası ilə üz-üzə gələcək. Ağdam təmsilçisi dekabrın 5-də sonuncu oyunda İtaliyanın paytaxtındaki 72 minlik "Olimpiko" stadionunda "Roma"nın qonağı olacaq.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500